

RAPPORT 2008/1
INVENTERING AV
ÄNGSSKÄREPLATTMAL
Agonopterix bipunctosa
I UPPSALA LÄN 2006-2007

Jan-Olov Björklund, Ingemar Frycklund
och Hanna Pernler

FÖRFATTARE

Jan-Olov Björklund, Ingemar Frycklund, Hanna Pernler

OMSLAGSFOTO

Gillis Aronsson

PRODUKTION OCH LAYOUT

Upplandsstiftelsen

KONTAKT UPPLANDSSTIFTELSEN

Telefon 018-611 62 71

Hemsida www.upplandsstiftelsen.se

KARTOR

Pers Stolpe

© Lantmäteriet 2005, Ur GSD-Terrängkartan ärende 106-2004/188C

© Upplandsstiftelsen 2006

Utförda åtgärder har delfinansierats av Naturvårdsverkets åtgärdsprogrammedel

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Historik	5
Ängsskären i Uppsala län, historiskt och nutid	5
Ängsskäreplattmalens historia i Sverige	6
Ängsskäreplattmalens historia i Uppsala län	6
Skötsel försök i Mellantorp	7
Inventeringsmetodik	8
Artpresentationer	9
Ängsskära <i>Serratula tinctoria</i>	9
Ängsskäreplattmalen <i>Agonopterix bipunctosa</i>	9
Förväxlingsarter	10
Resultat	12
Slutsats	12
Referenser	15
Bilaga 1 Översiktstabell	16
Bilaga 2 Lokaler med ängsskäreplattmal i Uppsala län 2006-2007	17
Bilaga 3 Lokaler med ängsskära där ängsskäreplattmal inte har påträffats under inventeringen ...	22
Bilaga 4 Lokaler där ängsskären inte återfunnits under inventeringen	29
Bilaga 5 Kartor	37

Förord

Denna inventering har utförts inom ramen för det internationella åtgärdsprogram som håller på att tas fram för arten. Syftet är att få bättre kunskaper om fjärilens utbredning och miljökrav i Uppsala län, som även är huvudansvarigt för programmet. Resultatet av inventeringen har stor betydelse för vilka områden och vilka skötselåtgärder som kommer att prioriteras. Maria Forslund och Elisabeth Odhult har fungerat som ÅGP-koordinatorer vid länsstyrelsen i Uppsala län.

Upplandsstiftelsen har haft huvudansvaret för inventeringsarbetet med ledning av Maria Hoflin och Pär Eriksson. Fältarbetet har till största delen utförts av Ingemar Frycklund, Hanna Pernler och Jan-Olov Björklund. Arbetet har finansierats av Naturvårdsverkets åtgärdsprogramsmedel och Upplandsstiftelsen.

Sammanfattning

Den slåttergynnade och kalkälskande ängsskären är en växt som på många håll missgynnats kraftigt den senaste hundraårsperioden på grund av jordbrukets modernisering.

Ängsskäreplattmalen *Agonopterix bipunctosa* som är helt beroende av ängsskära som värdväxt har därigenom fått allt mindre livsutrymme och har lokalt minskat kraftigt i landet. Fjärilen finns med i den aktuella listan över rödlistade arter i Sverige (Gärdenfors 2005) och är där klassad som Sårbar (VU).

Ängsskäreplattmalen påträffades som ny för landet vid Enköpings Näs 1966 och har därefter påträffats på en lokal vardera i Skåne, Blekinge, Östergötland och på Öland där arten är känd från ett tiotal lokaler. I Uppland är den funnen på ett drygt ett tjugotal lokaler från Munsö i Mälaren upp till Heby och Uppsala, samt vid norra Upplandskusten. Den övriga världsutbredningen är några få lokaler i Lettland, Wales, England, Frankrike och Polen.

Sammanlagt har 97 kända ängsskärelokaler i Uppsala inventerats under de två inventeringsåren 2006-2007. Under denna inventering har ängsskära hittats på 53 lokaler och ängsskäreplattmal har påträffats på sammanlagt 17 av dessa lokaler. Sju av dessa förekomstlokaler är kända sedan tidigare. Detta betyder att:

- Tio nya lokaler för ängsskäreplattmal har upptäckts, vilket vi tolkar så att inventeringsmetodiken fungerar väl och att nuvarande mörkertal är litet.
- Det kan även konstateras att fjärilen är utgången från 9 gamla kända lokaler, vilket innebär mer än en halvering av den kända populationen på kort tid (ca 15 år).
- Förlusten av växtlokaler för värdväxten ängsskära är nästan lika stor (45%) . Dessutom är den ytterst hotad på många växtlokaler med bara någon eller några enstaka plantor kvar.

Sannolikt har ängsskäreplattmalen historiskt sett haft en stor utbredning i det småbrukade jordbrukslandskapet med slåtterängar och extensivt utmarksbete. Då några nyetableringar av ängsskären knappast förekommer är det angeläget att sätta in resurser för att rädda ängsskäreplattmalen och dess värdväxt. Man bör även överväga återinplantering på lämpliga lokaler.

Rent praktiskt kan det vara lämpligt att dela upp Uppsala län i tre sådana storområden eller om man så vill arbetsområden. Hållnäshalvön in till Skärplinge vidare ner till Kallrigafjärden, Heby – Siggefora, samt Enköpings- och, Uppsalatrakten.

I en framtida vision kan man tänka att arten ska ha återetablerat sig på restaurerade ängsskärelokaler och att den återigen ska ha mer eller mindre sammanhängande förekomster i stora delar av länet.

Bakgrund

Den slättergynnade och kalkälskande ängsskären är en växt som på många håll missgynnats kraftigt den senaste hundraårsperioden på grund av jordbrukets modernisering. Sina rikligaste förekomster har växten numera i de östra delarna av landet. Framför allt tycks den ha klarat sig någorlunda bra i vissa delar av Småland, Östergötland, Uppland och på Öland.

Ängsskäreplattmalen *Agonopterix bipunctosa* är helt beroende av ängsskära som värdväxt. Den har genom värdväxtens minskning fått allt mindre livsutrymme och har lokalt minskat kraftigt. Fjärilen finns med i den aktuella listan över rödlistade arter i Sverige (Gärdenfors 2005) och är där klassad som Sårbar (VU). Arten räknas som en stor raritet även internationellt sett och är för övrigt känd från tre lokaler i sydvästra Lettland, fem lokaler i Wales, 12 lokaler i England. På British Museum finns beläggdjur från Alpes-Maritimed, Frankrike, samt från Breslau, Tyskland (nuvarande Wroclaw, Polen). (Emmet et al. 2002). Hur aktuella dessa fynd är nämns inte, men de är sannolikt ålderstigna. Detta medför att Sverige har ett mycket stort ansvar för att bevara arten.

Historik

Ängsskären i Uppsala län, historiskt och nutid

Enligt Flora Upsaliensis Uppsalatraktens växter, E.Almquist Uppsala 1965 kan man hämta följande uppgifter angående ängsskära.

Ängsskären är beskriven av Linné ”L.- Lin. K.v.a. Handl. 1742 p. 25 (”något kring Upsala”), Lin. 1753 Typlokal Bärby äng. Mkt ojämnt spridd, lokalt allm., överväg. skogsbygder, - Lövängsveg., blockskog, skogsbryn och gläntor, ängsbackar o.d. helst i kulturmiljö, (även som (apofyt - inhemsk art, växande på kulturskapad ståndort i diken etc.). Mycket (hemerofil – kulturgynnad)”

Vinterståndare av Ängsskära Foto:J-O Björklund

Enligt samma källa finner man att ängsskären tidigare är beskriven från bland annat följande lokaler:

Grönviken, Björkman, G., Lektor. Redovisade våren 1921, 700 växtarter från Danmarks socken, bland annat vitblommig ängsskära f.fl.alb. från Grönviken.

Vittulsberg, Wahlenberg, G., Professor med flera gjorde en handskriven artförteckning av växter med lokaler runt Uppsala, mest på grundval av exkursioner under sommaren 1818, det mesta sedan tryckt (WG 1820). Om ängsskären skriver han att arten är spridd i den nordvästra delen av Vaksala socken (det som ligger norr och väster om Lillån, ca 10 lokaler), mest omkring Vitulsberg.

Faxan, Tiselius, G. A., fil.dr, lärare på Ultuna m.m. samlade på 1860- talet i Fyris etc. Han beskriver att ängsskären mest växer omkring Ulva och Faxan, även efter åkanterna. Kallås, Malmström, C., Professor. Konstaterade att artantalet växter från Jumkils socken, 1921 var ca 615 arter. Han skriver att ängsskären i den nordvästligaste delen av Jumkils socken var nästan allmän, mest omkring Kallås.

Toran, Hammarskog, Fries, Th. M. skrev en flora 1849, främst grundad på Wahlenberg o. Myrins samlingar att vitblommig ängsskära var funnen vid Hammarskog.

Vreta udd, C.G.Myrin som sammanställde Corollarium Flora upsaliensis och gjorde insamlingarna i början av 1800-talet. Han beskrev ängsskären i Uppsala näs socken som tämligen allmän (ca 15 lokaler), äldst Vretaudd.

Av ovanstående framgår att den del av Vaksala socken som ligger norr och väster om Lillån fanns det ca 10 lokaler av ängsskära år 1818. År 1991 fanns 4 lokaler i samma område. År 2006 fanns endast en lokal med ängsskära kvar i Grönviken kraftledningsgata. Enligt den senaste botaniska inventeringen finns ytterligare en lokal upptagen, i fuktängslik kraftledningsgata vid Rörken, Vaksala 700 m N Velamsboda. Då ängsskären även växer i kraftledningsgatan vid Siggefora kan man undra om ängsskärens framtida reträttplats liksom ängsvädden i första hand ska bli kraftledningsgator.

Ängsskäreplattmalens historia i Sverige

Arten påträffades som ny för landet 1966, då Ingvar Svensson påträffade larver på ängsskära vid Enköpings Näs som senare gav fjärilar av en då för honom okänd art.

Ängsskäreplattmalen var då endast känd från några lokaler i England och från osäkra fynd i Polen och Frankrike. Därefter har arten påträffats på en lokal vardera i Skåne, Sandhammaren 1974, 1 ex., Blekinge, Ronneby 1971-2007. Kolmården i Östergötland 1970, 1 ex. Från Öland anmäldes arten för första gången 1974. Hitintills är den konstaterad från ett tiotal lokaler från Ottenby lund i söder upp till Djurstads träsk i Föra på den norra delen av ön. I Uppland påträffades arten återigen vid Väsby hage på Munsö i Mälaren. Den är sammanlagt känd från drygt ett tjugotal lokaler i ett stråk från Munsö vidare upp till Heby, Uppsala, samt vid norra Roslagskusten och Hållnashalvön.

Sannolikt har ängsskäreplattmalen historiskt sett haft en större utbredning på lokaler med ängsskära i det småbrukade jordbrukslandskapet med slätterängar och extensivt utmarksbete.

Ängsskäreplattmalens historia i Uppsala län

Arten påträffades som ny för landet 1966 vid Enköpings Näs. Därefter dröjde det ända till mitten av 1980-talet innan arten återfanns i denna del av Sverige, då vid Väsby hage ute på Munsö i Stockholms län. 1991 påträffade så Ingemar Frycklund arten vid Vreta udd, Kallås, Jonslund och Siggefora kraftledning. Arten finns ännu kvar på dessa lokaler. Han fann detta år även larver vid Rörken (Sjödyn), vid Toran nära Dalbyviken, samt från tre lokaler vid Vittullsberg, men från dessa lokaler är arten numera utgången. Vid Grönviken fann han larver på två dellokaler 1992, men arten tycks numera vara försvunnen även därifrån. Vid Mellantorp fanns arten ända fram till 2001. Vid upplandsstiftelsens inventeringar efter Roslagskusten påträffades den vid Grönsinka Kallrigafjärden 1997, samt vid Bondskär på Hållnashalvön 2001.

De nyfunna lokalerna som hittats under inventeringarna 2006-2007 är Svanvik och Backgården i Enköpings kommun. Tenabadet, Vittinge och Tjälbo i Heby kommun, samt Degerängen, Rossholm, Göksnåre, Böle, Österängen och Lingnöre i Tierps kommun.

Skötsel försök i Mellantorp

I Mellantorp, strax öster om Fjällnora, Uppsala kommun, har ett restaureringsprojekt av en hage pågått sen år 2002. Arbetet är ett samverkansprojekt mellan Upplandsstiftelsen och markägaren Holmens skog AB. Syftet är att bevara och återskapa ett större naturbeteslandskap. Området där ängskäreplattmal påträffats senast år 2001 (I Frycklund i brev). har legat i ohävd i ca 50 år men har ännu ej växt igen. Efter att gran avverkats hägnades området in och började betas hösten 2002. I hagen finns ett inhägnat område med ängsskära som inte tillåts bli betat sedan projektet startades.

Under våren 2006 gjordes några förändringar på inhägnaden. Staketet drogs in på norra sidan, där inga ängsskäror verkade växa, och utökades på södra sidan till en ny separat inhägnad

i direkt anslutning till den gamla. Den nya inhägnaden är betad av kor fram till och med förra året och ängsskära hittades där under en kärlväxtinventering 2005 (Pernler 2005). Det var mest vegetativa plantor och endast ett fåtal blommande individer som påträffades. I den nya inhägnaden kommer slåtter, alternativt sent bete att tillämpas.

Området utanför inhägnaden har varit betat sen försökets början och kommer att betas även i fortsättningen. Mest vegetativa plantor av ängsskära har hittats där.

Under 2007 har avläsningen av det nya skötsel försöket påbörjats. Fem transekter har placerats ut över de tre försöksområdena – gamla inhägnaden (A), nya inhägnaden (B) och ängen söder om de båda föregående (C). Alla transekterna går genom vart och ett av försöksområdena och benämns 1A, 1B, 1C, 2A... och så vidare till 5C. Inom varje försöksområde räknades alla ängsskäror, blommande och vegetativa, inom en meter på var sida av 10 meter av transekten, dvs totalt 20 kvadratmeter. Alla deltransekter märktes ut med en skylt (Bild 8) i början och slutet av transekten, samtidigt som GPS-koordinater för punkterna togs ut. Resultaten visar att det finns en skillnad längs transekten från norr till söder, vilket inte är så förvånande då de olika försöksområdena löper från norr till söder. I området med kontinuerligt bete under hela

Utplacering av transekter

Foto: H. Pernler

säsongen hittades överlag det lägsta antalet ängsskärar. Flest hittades i det nyinhägnade området och däremellan kom det helt obetade området. Att det hittas färre ängsskärar där kossorna betar är inte så konstigt och flera av de blommande ängsskäror hade fått i alla fall de översta knopparna avbetade. Längs alla transekterna i den betade delen var antalet vegetativa plantor högre än antalet blommande

Att flest ängsskärar hittades i det nyinstängslade området var heller ingen stor överraskning.

Den typ av skylt som markerar början och slut på var och en av deltransekterna. Foto: H. Perlner

Ängsskära

Foto: H. Perlner

Området har betats i flera år, ängsskäror har överlevt genom till stor del vegetativ förökning och när det var helt störningsfritt på området i år så har blomningen fullkomligen exploderat. Marken var så gott som fri från fjolårsförna, då betet året innan varit effektivt. Stor solinstrålning och lite konkurrens verkar ha gynnat ängsskäran. Antalet blommande ängsskärar var i tre av fallen fler än de vegetativa, i ett av fallen skilde det med en planta och i det sista fallet var de vegetativa fler. Det tyder också på att lite markförna och mer ljus gynnar utvecklingen av blommande individer.

I det helt obetade området var de flesta plantorna vegetativa. Fortfarande finns det en hel del blommande plantor, men t det kommer knappast att bli fler så länge som fjolårsförnan lämnas kvar i området. Den hindrar ljus och kräver att växten satsar mycket mer på tillväxt för att lyckas nå upp över kanten och in i solljuset. Generellt var plantorna också mycket högre här och mer lång- och bredbladiga. Sannolikt som ett resultat av det dåliga ljusinsläppet och det tjocka förnatäcket.

Det fanns även en skillnad i antal plantor i öst-västlig riktning, med färre plantor på kanterna och fler på mitten. Vad det beror på vet vi inte men mycket kan spela in, som markens beskaffenhet, hydrologin etc.

Inventeringsmetodik

Från flera av de undersökta lokalerna finns historiska fakta om ängsskäreplattmal, främst från åren 1990-91 då Ingemar Frycklund besökte flertalet historiskt kända ängsskärelokaler i trakterna runt Uppsala.

Inventeringsarbetet har i första hand utförts genom att leta larver under försommaren. Man bör då kunna skilja på larver av några andra arter som utnyttjar ängsskära som värdväxt, se nedan För att hitta den fullbildade fjärilen under högsommaren har håvning och lampfångst med kvicksilverlampor som utsänder ultraviolett ljus mot en vit duk använts. Om man inte hinner besöka en växtlokal under växtsäsong är det möjligt att känna igen de lite gulaktiga, vinterståndarna som ibland står kvar året efter.

Lokaluppgifter för ängsskärans (*Serratula tinctoria*) har i första hand hämtats in från de fynd som gjorts i projektet Upplands flora (gm Lena Jonsell) och ArtDatabanken. Noggrannheten i de uppgifter som finns varierar och har ibland varit otillräcklig för att hitta fram till lokalen för detta syfte. Dessutom finns det inga uppgifter om hur många individer som hittats på varje enskild lokal, vilket gör det hela mer komplicerat.

Artpresentationer

Ängsskära Serratula tinctoria

Ängsskära är en flerårig, kal ört som kan bli nästan en meter hög. Stjälken är upprätt, färad och i regel grenig upptill. Bladen sitter strödda och är sågtandade, men saknar tornar. De nedre bladen är hela medan de övre vanligen är parflikiga. Blomkorgarna är avlånga och sitter samlade i klase- eller kvastlika ställningar. Holkfjällen är tegellagda och mörkt brunviolettera. Blommorna är likstora, rörliga och vanligen rödvioletta eller sällan vita. Frukten har en pensel som består av både enkla och fjäderlika hår. Ängsskärans blommor från juli till september och kan knappast förväxlas med andra arter. Den liknar mest en tistel men skiljs lätt genom avsaknaden av tornar. Förutom att ängsskärans är värdväxt för bl a. ängsskäreplattmal, så är växten även en mycket viktig nektarresurs för olika insekter. Man kan se stora mängder humlor, bin och fjärilar som besöker blommorna.

Många insektsarter dras till Ängsskära Foto: H. Perlner

Ängsskäreplattmalen Agonopterix bipunctosa

Ängsskäreplattmalen tillhör familjen Depressariidae som i Sverige omfattar 56 arter. Den har ett vingpann på 19–21 mm och de jämbreda framvingarna som läggs i vila ovanpå kroppen ger fjärilen ett påfallande platt utseende, därav det svenska namnet. Grundfärgen är gul och på framvingens centrala del finns två svarta punkter vilket även gett arten dess

vetenskapliga namn. Längst in mot vingbasen ytterligare en punkt. I den yttre delen av vingen är vingribborna alltid svartpuddrade. Nära bakkanten finns i regel en avlång ljus brun skugga som ibland i den yttre delen bildar en rund fläck.

Den mycket livliga larven, som i juni-juli lever i ett sammanrullat blad på ängsskära, har svart eller svartbrun färg.

Ängsskäreplattmal

Foto: J-O Björklund

Larv Ängsskäreplattmal

Foto: H. Perlner

Förväxlingsarter

Det finns ytterligare några plattmalsarter i landet som utseendemässigt kan förväxlas med ängsskäreplattmalen.

Klintplattmal *Agonopterix kaekeritziana* som förekommer ända upp till Norrbottenkusten. Den har samma flygtid och kan förekomma på samma habitattyper, men föredrar i regel mera torra marker. Fjärilen har samma grundfärg som ängsskäreplattmalen, men den saknar alltid den svarta bepudringen på vingribborna.

Larven, som anses omöjlig att skilja utseendemässigt från ängsskäreplattmalens larv, lever på olika klintarter *Centaurea* spp. och *Knautia* spp., men har aldrig påträffats på ängsskära.

Rödklintplattmal *Agonopterix pallorella* är en sällsynt art som numera bara finns kvar i några få sydliga län i landet. Ett gammalt beläggsexemplar som är insamlat av Eric Orstadius i Berthåga i Uppsala den 11 juni 1936 finns bevarat på Zootis i Uppsala. Arten förekommer i regel i torra soliga habitat, men åtminstone på Öland förekommer den ibland tillsammans med ängsskäreplattmalen. Grundfärgen på framvingen är benvit med en svart mittfläck. En inre mindre fläck finns ibland. I den yttre delen av framvingen är vingribborna svartpuddrade. Nära bakkanten syns en mörk avlång fläck som aldrig, till skillnad från de två andra arterna, utvidgas till en rund fläck. Vingspann 19-24 mm. Rödklintplattmalen övervintrar som fullbildad och har därmed en annan fenologi med senare larvutveckling och kläckningstid av fjärilen än ängsskäreplattmalen. Möjligen kan långlivade individer överlappa varandra något i flygtid hos de tre arterna, men detta bör höras till undantagen.

Rödklintplattmalens larv lever i bladrör på olika klintarter *Centaurea* spp., men utnyttjar åtminstone på Öland även ängsskära som värdväxt. Larven som kan påträffas från juni-augusti är som fullvuxen mörkt grön, ibland svartaktigt grön med tre svarta linjer. Den spinner olikt ängsskäreplattmalen ofta fast bladröret in mot mittstjälken.

Kardborreplattmal *Agonopterix arenella* är en vanlig art som är utbredd i alla landskap upp till Medelpad. Larven lever i bladrör på ett flertal korgblommiga växter, däribland även ängsskära. Den fullbildade fjärilen utgör knappast någon sammanblandningsrisk, men däremot måste man se upp med larven.

Till skillnad från ängsskäreplattmalen så övervintrar kardborreplattmalen som fullbildad, men larverna utvecklas ändå delvis under samma årstid och kan lätt sammanblandas. Som ung är larven ljus grön eller ljus gulbrun med en svagt mörkare rygglinje. Huvudet är brunt med en svart fläck på sidan i den främre delen och en baktill. Nackskölden är grön med en svart fläck i varje bakhörn. Som äldre är larven ljus vitgrön eller blekt gulgrön med tre gröna eller gråbruna längslinjer. Huvudet är ljus brunt med fyra svarta fläckar på nedre kanten. Nackskölden är ljusbrun med en stor svart fläck på var sida, vilket gör den lätt igenkännlig.

Man bör även se upp med ett par vecklararter vars larver är polyfaga och ibland lever inuti rullade blad på ängsskära.

Allmän brokvecklare *Celypha lacunana* har en polyfag larv som i engelsk litteratur anges kunna leva på ängsskära. Den är mycket lik ängsskäreplattmalens larv och den kan endast särskiljas på små yttre karaktärer vid sista analsegmentet (Emmet 2002). Någon rapport om att arten har kläckts från ängsskära i Sverige finns dock inte.

Timotejbredvecklare *Aphelia paleana* hittas ofta på ängsskära tillsammans med ängsskäreplattmalens larv. Dess svarta, med vita vårtor, försedda larv är trög och tjock till skillnad från ängsskäreplattmalens slanka pigga larv.

Förutom att ängsskäran är viktig som nektarresurs, så utnyttjas den som värdväxt av ytterligare polyfaga arter. Som ett exempel kan nämnas **klintgrönglanssäckmal** *Coleophora paripennella* som förekommer sällsynt från Småland upp till Torne lappmark. Larven lever i en rörsäck på olika korgblommiga växter. I Uppland har den framför allt hittats på rödklint, men även brudtistel och ängsskära utnyttjas. Larven gör ifrån sin säck på undersidan av bladen i ögonfallande små runda vita bladminor. Arten tycks vara mestadels kustbunden i Uppsala län.

Larvsäck klintgrönglanssäckmal Foto: J-O Björklund

Larvminor klintgrönglanssäckmal Foto: J-O Björklund

Resultat

Sammanlagt har 97 kända ängsskärelokaler inventerats Uppsala län under de två inventeringsåren 2006-2007. Under denna inventering har ängsskära hittats på 53 lokaler och ängsskäreplattmal har påträffats på sammanlagt 17 av dessa lokaler. Sju av dessa förekomstlokaler är kända sedan tidigare. Detta betyder att:

- tio nya lokaler för ängsskäreplattmal har upptäckts, vilket vi tolkar så att inventeringsmetodiken fungerar väl och att nuvarande mörkertal är litet.
- Det kan även konstateras att fjärilen är utgången från 9 gamla kända lokaler, vilket innebär mer än en halvering av den kända populationen på kort tid (ca 15 år?).
- Förlusten av växtlokaler för värdväxten ängsskära är nästan lika stor (45%).

Ytterligare ett stort antal växtförekomster är ytterst hotade med bara någon eller några enstaka plantor kvar och på flera lokaler har bara enstaka larver hittats.

Se bilaga 1- 4.

Slutsats

Tveklöst kan slutsatsen dras av de erfarenheter som studierna av ängsskäreplattmalen i Uppsala län gett att arten haft sina rikligaste förekomster i det småbrukade jordbrukslandskapet med slätterängar och svagt hävdade utmarksbeten. Ängsskäran kan stå kvar ganska länge i helt ohävdade marker, men minskar stadigt och försvinner till sist. Däremot gynnas växtens föryngring genom den störning betet medför på markskiktet. En faktor som däremot snabbt kan slå ut ängsskäreplattmalen är tidigt och alltför hårt bete under larvtiden. Ett mycket tydligt exempel är naturreservatet vid Väsby hage på Munsö i Stockholms län där arten påträffades vid inventeringar i mitten av 1980-talet. Då den hade en mycket riklig förekomst i området tillsammans med bl a. gullvivefjäril, ringspinnare och andra krävande arter. Kraftiga röjningsinsatser och hårt bete efter reservatsbildningen slog dock ut flera av

dessa. Ängsskären var hårt trängd och minskade kraftigt, vilket naturligtvis även påverkade ängsskäreplattmalen. Den eftersöktes vid flera tillfällen och troddes vara försvunnen från lokalen ända till inventeringen sommaren 2007, då det glädjande nog visade sig att arten återigen hade en stor population, nu i den frånstängslade delen som hävdas med slätter. Ängsskären är helt utslagen på de betade ytorna men förekommer fortfarande rikligt i det avstängslade området som sköts med sen slätter.

Utan riktade åtgärder för ängsarter och ängsartade miljöer i allmänhet kommer med största sannolikhet de uppländska populationerna av ängsskäreplattmalen att minska kraftigt de närmaste 10-20 åren då den nu mestadels förekommer på ohävdade miljöer där ängsskären på sikt är dömd att dö ut. Det är inte troligt att igenväxningen kommer att uppvägas av att det tillkommer nya slätterängs- och naturbetesmarker. Det är inte heller troligt att arten generellt gynnas av hävd och restaurering inom miljöersättningsystemet, eftersom detta i praktiken ofta leder till alltför hård och tidig hävd. Arten skulle lätt gynnas om skötseln anpassades till biotopen, så att hävden blev tillräckligt svag och varierande, vilket även skulle gynna många andra arter.

Troligen är flera av populationerna alltför isolerade för att någon naturlig återetablering är att förvänta. Man bör därför överväga återinplantering på de lokaler som anses kunna hålla en stabil population. Detta kan möjligen ske på någon lokal redan nu, men sannolikt behöver de flesta lokalerna restaureras och hävdas under något år för att kunna fungera.

Tittar man på artens nu kända förekomstlokaler framträder tre något sänär sammanhängande områden. Rent praktiskt kan det vara lämpligt att dela upp Uppsala län i tre sådana storområden eller om man så vill arbetsområden, se nedan. Under årens lopp har de rikligaste ängsskäreförekomsterna undersökts i länet, vilket medför att endast ett litet mörkertal som kan binda ihop dessa tre områden är att förvänta.

Storområden för ängsskäreplattmal i Uppsala län:

- Hållnëshalvön in till Skärplinge vidare ner till Kallrigafjärden. Känns i dagsläget som det mest lättarbetade området med längsta lokalavstånd 33 km från Degerängen längst i norr ner till Grönsinka vid Kallrigafjärden. Dels ligger förekomsterna så nära varandra så att man möjligen redan nu kan tala om en fungerande metapopulation. Det vill säga att lokala utdöenden kan kompenseras genom återinvandring från näraliggande populationer. Dels tycks ängsskären ha klarat sig förhållandevis bra på Hållnëshalvön i det förhållandevis ålderdomliga jordbrukslandskap som fortfarande brukas småskaligt. Dessutom ligger flera viktiga förekomster i natur- eller kulturresevat som redan förvaltas och sköts genom Upplandsstiftelsen och länsstyrelsen i Uppsala län.
- Heby – Siggefora. Även de sex lokalerna som i dagsläget är kända från detta storområde känns relativt sammanlänkade med ett största lokalavstånd med 10 km mellan Tjälbo och Siggefora kraftledningsgata.

- Enköpings- och Uppsalatrakten (vissa lokaler i dag utgångna). Det ”spretigaste” och mest diffusa arbetsområdet i dagsläget. Lokalerna ligger tämligen mälarnära och tillika nära Uppsala stad. Man får tänka att dessa lokaler ligger i en mera exploaterad och uppodlad del av länet och att arten sannolikt tidigare haft en sammanhängande förekomst från de nordligast belägna lokalerna strax söder om Storvreta ned förbi Uppsala genom Dalbyviken ut i Mälaren. Den nu sydligaste belägna populationen ligger 25 km från naturreservatet Väsby hage på Munsö. Där har arten numera en av sina i landet största populationer i en avstängslad äng som hävdas med slåtter. I en framtida vision kan man tänka att arten ska ha återetablerat sig på restaurerade ängsskärelokaler och att den återigen ska ha mer eller mindre sammanhängande förekomster i hela området.

I det ännu ej färdigskrivna nationella åtgärdsprogrammet för ängsskärelplattmal kommer det att föreslås att en restaureringsplan ska vara upprättad för samtliga län som omfattas av åtgärdsprogrammet. I planen skall framgå vilka populationer som prioriteras för hävd, röjning och andra eventuella åtgärder. För Uppsala läns vidkommande finns redan ett så pass stort material insamlat så att denna plan redan ska kunna arbetas fram.

I det fortsatta arbetet bör en arbetsgrupp ta fram områden och lokaler som är lämpliga för restaurering och skötsel. Det är också viktigt att knyta upp samarbetspartners som t ex. Svenska kraftnät, olika skogsbolag och Vägverket, som kan ställa upp med arbetskraft och pengar på lokaler som finns i anknytning till deras verksamheter.

Vit variant av Ängsskära Foto: H. Perlner

En viktig hjälp för att kartlägga ängsskärens nuvarande förekomstlokaler är Svenska Botaniska Föreningens initiativ att utse ängsskäran som Årets växt. På deras hemsida går det att hitta fakta om ängsskäran, men där uppmanas också att titta efter ängsskärelplattmal. Bilder finns inlagda på fjärilen, larven och dess bladrör. Detta är ett mycket bra initiativ som visar på möjligheter att samarbeta mellan botanister och entomologer.

För att skapa en positiv attityd hos allmänhet, styrande och företag för detta stora, kostsamma och mödosamma arbete kan ängsskärelplattmalen lyftas fram som ett viktigt exempel på en hävdgynnad indikatorart i ett ekologiskt fungerande habitat med krav som talar för stora historiska naturvärden som det är viktigt att kunna bevara.

Referenser

- ArtDatabanken 2000-09-27. Faktablad *Agonopterix bipunctosa* – ängsskäreplattmal. Förf. Ingvar Svensson 1989. Rev. Ingvar Svensson 1994.
- Almquist, E. 1965. Flora Upsaliensis Uppsalatraktens växter. Uppsala.
- Emmet, A. M., Langmaid, J.R., Bland, K.P. Fletcher, D.S., Harley, B.H., Robinson, G.S., Skinner, B. & Tremewan, W.G. 2002. Oecophoridae-Scythrididae. The Moths and Butterflies of Great Britain and Ireland. Volume 4. (Part 1). Harley Books.
- Frycklund, I, 2004. Noterade fjärilar på betade ängar vid Bondskäret i Uppsala län sommaren 2004, RN 6723 X 1609. En jämförande studie åren 2001, 2003 och 2004. Upplandsstiftelsen.
- Frycklund, I, 2006. INVENTERING AV ÄNGSSKÄREPLATTMAL *Agonopterix bipunctosa* I UPPSALA LÄN 2006 DEL 1. Rapport från Upplandsstiftelsen.
- Hultén, E. 2 uppl. 1971. Atlas över växternas utbredning i Norden. Stockholm
- Palm, E.: 1989. Nordeuropas prydvingar. (Handbook on the Oecophorid Moths of North Europe.)
- Pernler, H. 2005. undersökning av hävdarter efter restaurering av hagmark vid Mellantorp, Uppsala kommun. 20-poängsuppsats för...Pernler, H. 2006. Projekt ängsskäreplattmal,
- Pernler, H. 2006. Projekt ängsskäreplattmal, *Agonopterix bipunctosa*, 2006. Opubl.rapport.
- Pernler, H. 2007. Inventering av ängsskäreplattmal 2007. Opubl.rapport.
- Ryrholm, N., Björklund, J-O., Frycklund, I. 1999 Fjärilsinventering på kulturmarker längs roslagskusten 1996-97. Stencil nr 15 Upplandsstiftelsen.
- Svensson, I. 1993. Fjärilskalender. Naturhist. Riksmuseét, ent.avd.

Bilaga 1 Översiktstabell

Samtliga kända fyndlokaler av ängsskäreplattmal, samt ängsskärans status på dessa lokaler i Uppsala län

Kommun	Lokal	X-koordinat	Y-koordinat	Första fynd av fjäril	Senaste fynd av fjäril	Ängsskära status
Enköping	Näs	6602377	1568009	1966	utgången	stabil
Enköping	Svanvik	6608607	1568859	2006	2006	täml riklig
Enköping	Backgården	6608306	1585488	2007	2007	riklig
Heby	Tenabadet	6641444	1572093	2007	2007	Ca 25 ex
Heby	Vittinge	6642891	1570550	2007	2007	Drygt 50
Heby	Tjälbo	6645323	1569310	2007	2007	Drygt 100
Uppsala	Rörken	6646835	1607960	1991	Utgången, eftersökt 2006	utgången
Uppsala	Vreta udd	6627959	1600486	2006	2006, 1 larv	stabil
Uppsala	Toran	6628813	1599789	1991	utgången	21 ex, vikande
Uppsala	Vittullsberg Lokal 1	6645769	1605240	1991	Utgången, eftersökt 2006	utgången
Uppsala	Vittullsberg Lokal 2	6645890	1605135	1991	Utgången, eftersökt 2006	utgången
Uppsala	Vittullsberg Lokal 3	6645933	1605446	1991	Utgången, eftersökt 2006	utgången
Uppsala	Grönviken Kraftledning	6645869	1609217	1992	Utgången eftersökt 2006	Ca 50
Uppsala	Grönviken äng	6645948	1609422	1992	Utgången, eftersökt 2006	utgången
Uppsala	Mellantorp	6636765	1619715	1990-talet	Utgången, eftersökt 2006	Stabil-ökande
Uppsala	Kallås	6653800	1579800	1991	2007	Starkt vikande
Uppsala	Jonslund	6653168	1578671	1991	2007	
Uppsala	Siggefora kraftledning	6651796	1575872	1991	2007	Något vikande
Östhammar	Grönsinka	6695000	1634765	1997	2006	Stabil, men fätalig
Tierp	Bondskär	6709400	1623600	2001	2007	Mycket riklig
Tierp	Göksnåre	6706045	1621794	2007	2007	vikande
Tierp	Böle	6708278	1616559	2007	2007	vikande
Tierp	Österänge	6706433	1608875	2007	2007	täml riklig
Tierp	Degerängen	6719051	1611722	2007	2007	vikande
Tierp	Lingnore	6714924	1611370	2007	2007	täml riklig
Tierp	Rossholm	6720820	1614580	2007	2007	riklig

Bilaga 2 Lokaler med ängsskäreplattmal i Uppsala län 2006-2007

Enköpings kommun

2006

Svanvik RN 6608607/1568859

Ängsskären växte 140 meter längs med kanten på en tät dunge, som vette åt väster - ut mot en åker. Dungen bakom var tät och mörk, men brynet har antagligen solinstrålning under andra halvan av dagen.

2007

Backgården RN 6608306/1585488

Superfin hagmark, bland annat en torrbacke, betas av otroligt nyfikna kor och kvigor. Mer än 500 plantor av ängsskära, dock inte så stora allihop (många mindre bladrosetter även i buskar och dyl.). Det är antagligen på grund av att korna betar, även om de inte har ett speciellt högt betetryck. Det här är en av de lokaler som jag valde att göra återbesök på och det visade sig vara mödan värt.

1 larv hittades.

Gå till lilla backen i mitten av den öppna ytan vid grinden och följ den backen så hittar ni ängsskäror.

Heby kommun

2007

Tenabadet RN 6641444/1572093

Väggkant längs grusväg. Lite småskuggig privat väg, dvs. inte så trafikerad.

Ungefär 25 plantor på en 15-20 meter sträcka, flest på högra sidan av vägen när ni har bommen bakom ryggen. 1 larv hittades.

Innan parkeringen till badet går en grusväg till vänster. Parkera vid badet och gå ca 50 meter från bommen.

Vittinge RN 6642891/1570550

Igenväxande, obetad hagmark intill åravin. Mycket löv. Många blomstänglar från förra året. Ängsskären växer på en öppen yta som vetter mer mot grusvägen än mot ån, säkert soligt en hel del under dagen. Drygt 50 plantor, ca 100 kvm.

2 larver hittades.

Tjälbo RN 6645323/1569310

Längs vägen invid liten dunge, även här ordentligt med ljus under dagen. Både vägren, dikeskant och liten sluttning.

Drygt 100 plantor, 5 larver och 8 tomma bladror. På vänster sida om vägen när ni kör till lokalen.

Uppsala kommun

2006

Kallås RN 6653819/1580029. Foto 8.

Biotopbeskrivning: Ett djupt dike som löper efter vägen som tar av mot Kallås och Stigsbo Rödmosse. Vattnet i krongiket fortsätter sedan under Siggeforavägen och vidare ned till Jumkilsån. År 1991 växte det även lite ängsskära ned mot ån men dessa är nu borta. Övrigt: Ängsskäran är känd från Kallås redan före 1921. Den 28 juni 2006 fanns det ca 50 larver varav 5 var döda och ca 10 larver av kardborreplattmal. Vid besöket var diket igenväxt och ängsskäran har minskat kraftigt. Vid besök den 27 augusti hade man röjt diket från träd och buskar men låtet det ligger kvar. Viktigt att det tas bort. Tyvärr tror jag att det mesta av ängsskäran kommer att försvinna om man inte röjer lite oftare och luckrar upp jorden lite. Det har utvecklats en ganska tät grässvål. Kanske man kan köra med harv i vägkanten.

Det finns flera lokaler med ängsskära i trakten av Kallås som bör kollas upp vid kommande inventeringar (Anna-Karin Myrin muntl.)

Jonsund RN 66531681578671.

Väster om väg upp till Jonsund örtrik lövskog. Midsommarblomster, bestånd av liljekonvalj. Minst 50 larver varav ca 30 var döda. En larv av sidengrå bredvecklare. Öster om vägen en hävdad kohage med enstaka ängsvädd.

Siggefora kraftledning RN 6651796/1575872.

Början av Jumkilsån som här ser ut som ett rejält krongike löper från Siggeforasjön österut och passerar en kraftledningsgata som tillhör stamnätet. Övrigt: Ängsskäran växer under kraftledningsgatan i anslutning till diket samt några plantor på körvägen (avsyningsvägen) som även används som snöskoterväg. Plantorna på körvägen finns strax söder om den lilla bron. Plantorna växte nere i ett hjulspår och hyste en larv. Minst 50 både stora och små larver, ingen död.

Ängsskäran tycks ha minskat något de senaste 10 åren.

Vreta udd RN 6627959/1600486

Gles lund, klippstrand vid Vreta udd väster om naturskyddsområdet. Mest ängsskära i södra

delen, mot klipporna. Många stora plantor, enstaka vinterståndare. Ängsskäran är beskriven från lokalen redan i början av 1800-tal. Här växer det alltså ängsskära i högönsklig välmåga fortfarande efter 200 år men det var magert med larver. Redan 1991 noterades att det

fanns mycket larver av ängsskäreplattmalen vid Toran men inga här. Då drogs slutsatsen att fjärilen kanske inte gillade den avkylning under våren som det blir så nära vattnet vid Ekoln. Vid en genomgång av 100 plantor 2006 noterades endast en larv av ängsskäreplattmal som var ca 8 mm lång + en larv av sidengrå bredvecklare.

2007

Kallås RN 6653819/1580029.

Siggefora, dike upp till Stigsbo Rödmosse. Slyet som kapades förra året har nu tagits bort. De har grävt ut diket och lagt schaktmassorna på kanterna och täckt nästan alla ängsskära. Ca 10 plantor kvar mot vägen. Förutom flugminor hittades 5 larver av ängsskäreplattmal, ca 1 cm långa. Kommer ängsskäran att sprida sig på fyllningsmassorna?

Jonsund RN 6653168/1578671

Siggefora. Plantorna står lite mera skugget. Efter att jag tittat på ca 20 % av plantorna hittade jag en liten larv på ca 4 mm som inte gjort något rör utan spunnit två blad mot varandra.

Siggefora kraftledning RN 6651796/1575872.

Kraftledningsgata Ö Siggefora. Endast körvägen inventerades. Hittade snabbt 4 larver, 1 cm långa. Något fler plantor än förra året i körvägen S om bron för övrigt vikande, se år 2006.

Östhammars kommun

2006-2007

Grönsinka RN 6695000/1634765

Naturresevat vid hållmarker ut mot Kallrigafjärden. En del ängsskära växer i svackor mellan klippformationer ut mot fjärden. Arten är känd från lokalen då en fullbildad fjäril insamlades vid fångst med UV-ljus 1996. En död larv + tomt larvrör påträffades 2006. År 2007 hittades inga larver.

Tierps kommun

2007

Ängsskäreplattmalen är i dagsläget känd från sju lokaler i kommunen, alla tämligen väl samlade ute på Hållnashalvön. Den i Uppsala län rikligaste populationen påträffades vid naturreservatet vid Bondskär den 5 augusti 2001, då ett stort antal fjärilar hittades sittande på värdväxten och kom fram till UV-ljus. Under inventeringen 2007 påträffades arten på ytterligare sex lokaler och bör sannolikt gå att hitta på ytterligare ett antal lokaler.

Hållnäs, Göksnåre RN 6706045/ 1621794

Övergiven naturbetesmark med öppna hållpartier. Igenväxande med asp och rosor, men ännu ganska öppet. Över 50 ängsskära, blodnäva, spenört, kungsmynna, ängsvädd och slätterfibbla. En liten larv påträffad.

(Florainventeringen – ”Storberget 300 m O om Nyhem. Betad hagmark, fuktäng, skogsbrynsnår, hållmarker, vägkant”. Bengt Jonsell 1999).

Åtgärder: Lokalen är i stort behov av slyröjning och någon form av hävd i det snaraste för att både ängsskärans och plattmalen ska överleva. Omgivande marker är till viss del gödselpåverkade.

Hållnäs, Böle RN 6708278/1616559

Ca 20 plantor med ängsskära vid skogsbryn i söderläge. En liten larv påträffad.

Åtgärder: Slyröjning och en utglesning av brynet är akut.

Hållnäs, Österänge RN 6706433/1608875

Lundartat lövskogsparti nära sommarstugor och dansbana. Relativt rikligt med ängsskära på östra sidan in mot dansbanan, men även spridd runt hela området. Igenväxning hotar populationen.

Åtgärder: Området bör vara lämpligt för ett slätterprojekt.

Hållnäs, Degerängen RN 6719051/1611722

Gles blandskog mot åker. Tämligen rikligt med ängsskära. Flera bladruddar med larver påträffades.

Åtgärder: En lätt utglesning av skogen bör göras för att gynna ängsskärans och fjärilens.

Hållnäs, Lingnare kulturresevat RN 6714924/1611370

Över 10 larver av ängsskäreplattmalen vid kraftledningsgatan öster om vägen strax norr om parkeringen. Igenväxande partier med gran runt om bör röjas, då ängsskärans står och trycker där. Utmed vägen rikligt med säfferot.

En del ängsskära på hygge i den västra delen av reservatet (utanför stängslet) på gamla slåttermarker.

Åtgärder: Den nu kända förekomsten ligger i kraftledningsgatan öster om vägen. Viss slyröjning och borthuggning av gran bör företas omgående. I hässlet norr om kraftledningen huggs all gran bort där ett större parti stängslas av och hävdas med slåtter. "Hygget" väster om vägen och fornområdet röjs från gran och sly, kan bli ett fantastiskt slåtterobjekt

Hållnäs, Rossholm RN 6720777/1614460

Igenväxande ängs- och naturbetesmarker vid sydvästra sidan av skjutfältet. > 20 larver. Partiet är mycket artrikt med bland annat fyra bastardsvärmararter och kärrantenmal.

Åtgärder: Slyröjning med efterföljande svagt bete eller slåtter bör startas upp i det snaraste då igenväxningen med sly och bergrör nu går mycket fort. Partiet betades med får för c:a 5 år sedan.

Hållnäs, Bondskär i Ängskärs naturreservat RN 6709520/ 1623640

Detta är sannolikt en av de rikligaste förekomsterna för ängsskäreplattmal i landet och ytterligare ett antal rödlistade fjärilar är kända från lokalen. Ängarna hävdas delvis genom slåtter med efterbete av nötkreatur. Att döma av den rikliga förekomsten tycks hävden vara optimal för arten.

Ovanligt fåtaligt med larver detta år, även rejält försenade på grund av de kalla nätterna under försommaren. 12 juni påträffades 10 bladror med larver.

Åtgärder: Hävden med svagt bete med nötkreatur som släppts på sent under sommaren tycks ha varit gynnsam för ängsskäreplattmalen. Nedgången sommaren 2007 kan vara en naturlig populationssvacka, men arten bör hållas under uppsikt.

Bilaga 3 Lokaler med ängsskära där ängsskäreplattmal inte har påträffats under inventeringen

Enköpings kommun

2006

Oxhagen RN 6604186 /1580102

Hagmark/naturbete betad av nöt Varierad betesmark med både öppna ängar och buskiga/trädbevuxna delar. Till största del torr äng med trevlig flora, ängsskäran växte i ett aningens fuktigare parti nära vägen. De drygt 20 plantorna var i halvrisigt skick. Mellanhårt betstryck.

Ö. Rickeby 1 RN 6611375/1576317

Hagmark, obetad. För tillfället öppet, men obetat. Finns nypon som ser ut att breda ut sig. Rätt örtrik på sina håll. De ca 40 plantorna i gott skick. En bredvecklare hittad. Plantorna till vis del svåra att skilja åt då de växte väldigt tätt på sina håll.

Ö. Rickeby 2 RN 6611492/1576337

Hagmark, obetad. Obetad, tätt och tjockt gräs. Plantan växte där gräset inte stod så tätt och högt. Samma hage/lokal som ovan, men skilt från varandra av liten dunge. Ljust och öppet.

Vattunödsravinen RN 6605547/1592625

Lundflora längs ravin Tät lund, mörkt vid markskiktet. Tittade även i kanten mot fårhagen som låg alldeles bredvid.

Hüsselby RN 6609641/1584648

Hagmark, betad. Frisk till sumpig hagmark, hårt trampad och hårt betad av häst. Hittade 1 planta med två pytteblad under en rosbuske. Inga andra spår av ängsskära

Backgården RN 6608277/1585441

Hagmark/naturbete betad av nöt. Suverän hagmark, väldigt örtrik, varierad öppet - äng - torrbacke. Mera än 500 ängsskäreplantor. Var där i över en timme och hann bara med de här plantorna, fanns säkert många fler. Superdryga kor/kvigor! Måttligt betetryck.

Bista, Kalmar RN 6604745/1596699-6604770/1596739

Gles skog, gammal igenvuxen betesmark. Över 50 plantor. Ängsskären växer längs en stig som går genom skogsdungen. Blandat löv och barr, men mycket löv. Igenväxt f.d betesmark (?), rätt dåligt ljustinsläpp.

Bälsundastenen, Nyborg RN 6617796/1592178

Hagmark/naturbete betad. Minst 50 plantor. Betad (av nöt troligen), väldigt mkt slån. Ängsskären växte ej på de betade ytorna utan i kanten av och under buskarna. Alldeles precis intill runstenen. Svårt att uppskatta antal och yta korrekt, då visa snår av slånen var helt ogenomträngliga.

Nybylund 1 RN 6618420/1593829

Hagmark intill hassellund. 19 plantor. Direkt bakom huset, växte på ängen längsmed kanten mot hassellunden. Rätt små. Välbetat.

Nybylund 2 RN 6618443/1593921

Liten betad yta i kanten av ek/hassellund. 28 plantor. Vetter mot åker. Alla plantorna riktiga pyttar. Välbetat.

Nybylund 3 RN 6618507/1594032

Slån längs stig. Över 20 plantor. Slånbusksnår längs stig i kanten på ek/hassellund. Vetter mot åker. Alla plantor rätt stora.

Nybylund 4 RN 6618510/1594063

Kanten av ek/hassellund mot äng.

Lundby RN 6618510/1594063. Gammal betesmark. Gammal betesmark, ej betad de senaste åren. Alldeles intill reningsdamm. Skuggigt, lundartat. 10+24 plantor.

Hjälstaviken, Eriksberg RN 6617650/1589650

Skogsbryn mot fågelsjö. Längs skogsbrynet i naturreservatet, mot strandängen/sjön. Gick ~2km utan resultat. Det växte 1 ängsskära i diket vid parkeringen.

2007

Lötsunda RN 6610924/1565275

Lokalen var på tomtmark vid en liten dunge alldeles intill en lada med garage. Vid sista syrénbusken växte två små sterila plantor. Ladan ligger på högersida om vägen innan det öppnar sig ut mot fälten.

Bälsundastenen RN 6617799/1592172

En lokal som besöktes under 2006. Det är en hagmark, troligen kobete, men mycket enbuskar, slån och andra buskar. Ängsskären växer precis i anslutning till runstenen, gärna i och under buskarna. Vid förra inventeringen hittades en hel del spinn och vikta/rullade blad, vilket var anledningen till återbesöket. Vid årets inventering hittades ingenting. Fler än 50 individer av ängsskära hittades dock. Det här är trots allt en rätt intressant lokal om man har tid och resurser att göra återbesök framöver.

Lokal 30-31, Nybylund RN X6618510 Y1594028 Nybylund är ett naturreservat med gamla ek- och hassellundar. Det är en av lokalerna som besöktes 2006 och som hade en anseelig mängd ängsskära. I år växte lite färre individer i det området som hade flest plantor förra året, men det fanns fler än 50 fortfarande. Reservatet betas av kor.

Nybylund V om Torstuna

RN 1 6626961/1566893

2 6616853/1566929

3 6616744/1566966

Hittade ängsskära på tre separata ställen vid lokalangivelsen.

Väggkant upp mot Nybylund, antagligen soligt under delar av dagen. Två plantor, men ingen *A. bipunctosa* hittades.

Samma väggkant, vid en hagmark med lövträd. Rätt skuggigt, men sol någon gång under dagen. 20 plantor på en sträcka av 25 meter längs med hagen. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Vänster sida om ovan nämnda väg, ut mot åker. Ängsskären växte utanför och i fin hagmark, öppet och ljusst. Det fanns runt 100 plantor på 100 kvm, men ingen *A. bipunctosa* hittades. Just vid den här fläcken växte även mycket blodnäva.

Hestatorp RN 6629130/1586606

Ett 50-tal plantor växer längs liten grusväg mot Hestatorp. Det växer även ängsskära inne i hagen som ligger på höger sida på väg mot torpet. Hagmarken är mycket fin och hela lokalen ligger varierat i skugga och i sol. Det står glesare med plantor i början och de kommer tätare mot slutet. De växer från ovan angivna RN och längs 100 meter i riktning mot torpet. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Laggarbo RN 6638272/1559186

Igenväxt hagmark med skog och hygge på tre sidor. Sista sidan vetter ut mot åker. Från vändplanen på skogsvägen, följ vägen västerut. När vägen gör en skarp sväng söderut, så fortsatt rakt där rester av gammal brukningsväg kan skimras. Mer än 300 plantor hittades, många av dem stora och blommande individer. De täckte en yta på 200 kvm. Om det hade

använts, inte varit igenvuxet och halvskuggigt så hade jag trott på den här lokalen. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Heby kommun

2007

550 m väst om torpet Paradiset RN 6639060/1565836

En ängsskära hittades vid vänstra kanten av grusvägen (om man har ryggen mot torpet), precis där det öppnar sig ut mot fälten. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Ramsjö – Brunkebofors RN 6646094/1565643

Hagmark på sandjord. Hagen används till fårbeta och är säkerligen betad under förra året. Det finns mer och mindre soliga/öppna eller skuggiga/bevuxna delar i hagen. De tre plantorna växte i en skuggig del av hagen. Det är en mycket fin ängs- och hagmark. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Långmyran RN 6649953/1568991

Drygt 50 plantor växte längs vägkanten, de flesta längs skogssidan av vägen. De flesta var samlade längs en sträcka på 50 meter, men några spridda plantor växte innan och efter den stora gruppen. De flesta var sterila plantor. Läget var soligt med bra ljusinsläpp. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Vägen mellan Häggebo och Molnebo RN 6650061/1561529

Kohage. Från vägen går en liten gräsväg/bruksväg genom ett trädbevuxet parti på kohagen och precis där vägen mynnar ut mot öppnare gården växer ängsskära. Ett tjugotal plantor hittades på en yta av 25 kvm. Det här är inte en lokal jag skulle göra återbesök på.

Karlslund RN 6657390/1563962

Igenväxande bruksväg. 1 ängsskära hittades på andra sidan grusvägen (mittemot). Varierat solinsläpp under dagen. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Danielsberg RN 6656020/1566747

Runt 50 plantor hittades i skogsbrynet i slutet på en bruksväg ut mot en åker. De växte på en 50 kvm stor yta. Lokalen låg soligt och ljusinsläppet är stort under dagen. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Skolan vid Asplund RN 6663830/1553205

Plantorna växte i vägkanten på båda sidor vägen, främst i diket, men även en bit längs skogskanten och in under buskar och träd. Totalt rör det sig om en 40-50 meter längs vägen. På skolsidan växte runt 150 plantor och 200 plantor på andra sidan vägen. Ingen *A. bipunctosa* hittades. Helt klart en intressant lokal, men det fanns inga tecken på larver överhuvudtaget.

Västerlänna RN 6661929/1564872

Vid väggkanten i ett skogsbryn växte drygt 25 plantor längs en sträcka på 6 meter. Det var rätt skuggigt, men kan nog få sol någon del av dagen. Bakom lokalen växte en stor asp med ett hackspettbo. Ingen *A. bipunctosa* hittades

Dagselbo RN 6665653/1569401

Ett skogsbryn vid vägen mittemot avtagsväg mot Dagselbo. 2 ängsskäror och ingen *A. bipunctosa* hittades.

Annedal RN 6666697/1569216

I beskrivningen skulle ängsskärans växa i en något blockig aspdunge. Jag hittade den nämnda dungen, men ingen ängsskära. Däremot när jag följde vägen vidare mot en större skogsdunge (lokal 73?) hittade jag ängsskära både mitt på gräsvägen, bredvid vägen och inne i den större skogsdungen på höger sida om vägen. Totalt fanns det mellan 100 och 150 plantor längs en sträcka på 60 meter. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Västeränge RN 6667264/1567546. Hagmark bevuxen med mycket träd. Blandat skuggigt och soligt. 1 liten individ av ängsskära växte i hagen. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Uppsala kommun

2006-2007

Mellantorp RN 6636765/1619715

Restaurerad hagmark. Över 200 plantor. Tyvärr ingen larv vid två inventeringstillfällen. Detta är nu en av Uppsala läns rikare lokaler för ängsskära. Lokalen höll tidigare på att växa igen av en granplantering. Genom Upplandsstiftelsens försorg har granarna tagits bort och hävdas nu genom extensivt bete. Delar är inhägnade och slåttas. Det hela följs upp genom växtkartering. Genom nuvarande skötsel kommer ängsskärans att finnas kvar under många år. Den 18 juni letades söktes efter larver både utanför och innanför det stängslade området, totalt ca 100 plantor, utan att några larver påträffades.

2006

Grönviken RN 6645869/1609217 - 36

Biotopbeskrivning: Kraftledningsgata S Öregrundsvägen. Sluttande mot S, rörligt grundvatten. Gatan är ganska nyligen röjd. Örtrikt, gulmåra, darrgräs, midsommarblomster, kärstistel, vitsippa, humleblomster, daggkåpa, humlesuga. Närmare Öregrundsvägen växer mycket gökärt och vitmåra, även gråfibbla och ängsbräsa. Övrigt: Ängsskära ca 50. Den tycks inte ha minskat sedan 1991. Lokalen ser ut att kunna hålla i många år med den röjning som nu är, troligen vart åttonde år, men det vet kraftbolaget.

Toran, Hammarskog RN 6628813/1599789 - 30 m Till 6628617/1599690 - 32 m.

Biotopbeskrivning: Ett dike som löper i den västra kanten av Toran mot en åker. År 1991 växte det mycketängsskära i den östra kanten av diket och det fanns gott om larver, nu är diket till största delen igenväxt mednframförallt lövsly men även en del hallon. Den västra kanten av diket var redan då förstörd på grund av kvävegödsling från åkern. Övrigt: Noterade 21 ängsskära + 1 vinterståndare under elstängslet mot Toran. Inga larver hittades. Lövslyet måste bort. Har man konstgödlat Toran är det helt förkastligt. Ängsskärans är hårt trängd under elstängslet. En del är avbetat. Mycket får på Toran. Vid besöket besprutades åkern norr om diket. För att rädda ängsskärans och fjärilen bör man inte spruta nära diket och diket måste snaras röjas. Ängsskärans finns beskriven från Hammarskog redan före 1849.

Björkvik N Järlåsa RN 6646333/1576863

Två ängar i anslutning till kraftledningsgata. Ängarna är ohävdade sedan länge och nu angräpnas av sork som brukar vara sista dödstöten för en ohävdad äng. År 1995 fanns över 50 ängsskära, år 2006 bara 3 plantor.

Östhammars kommun

2006

Östhammar, Stenskar

Rikliga förekomster av ängsskära nära gården samt på slåtterängarna. Eftersök av larver, dock sannolikt för sent på sommaren, samt två lampfångster under artens flygtid, men inga ängsskäreplattmalar. Ängarna som har lieslåtrats i början av 2000-talet är mycket artrika med darrgräs, krissla, rödklint och många andra örter.

Östhammar, Storskäret, naturreservat och Ekopark

Någon ängsskära kunde inte hittas i den alltmera täta granskogen, men växten bör ändå finnas kvar där. Hösten 2007 restaurerades betesmarken, vilket bör gynna ängsskärans.

Östhammar, Lillfjärden

> 50 plantor i ungskog ner mot fjärden. Inga larver observerades. Planer finns att hugga ungskogen för att införliva pöartiet ner mot Lillfjärden i Ekoparken.

Tierps kommun

Hållnäs, Ö Kårbo RN 6712470/1617229. 3 juni

Igenväxande skogsbete. Ca 50 plantor kvarstående i bryn med hassel och skogstry. Inga plattmalar, men en *C. paripennella*-säck.

Hållnäs, Hållen RN 6719223/1617666

Igenväxande betesmarker. Ca 50 plantor noterade i högväxta gräs. En del säfferot i kanter mot odlingsrösen. Inga bipunctosa noterade. Markerna är under restaurering och kommer att betas med får. Om ängsskärans svarar bra på betet och ökar bör en betesplan tas fram, där

betespåsläpp och betestryck kan modifieras för att skapa förutsättningar för ängsskäreplattmalen att etablera sig på lokalen.

Hållnäs, S Skaten RN 6706444/1625387

Igenväxande betesmarker mot havsviken. Krissla, rödklint, klasefibbla, kungsmynta, ängsruta och slätterfibbla. *E. crocealis* på krisslan. 6706494/1625345 10-talet trängda ängsskäreplantor i högt gräs och förna 100 m från ladan ut mot vägen. 6706494/1625309, vägkanten V sidan, drygt 40 kraftiga ängsskäreplantor. Igenväxning med asp. Inga ängsskäreplattmalar, men en *C. paripennella*-säck. Røjning med efterföljande slätter eller anpassat bete för att gynna den lägre floran bör genomföras.

Håbo kommun

Håbo, Sandviksåsen RN 6617313/1596787 – 6617856/1596771

Tämligen rikligt med ängsskära på flera fläckar utmed östra åskanten, mestadels utanför reservatsgränsen. Över 100 plantor, flera med vita blommor. För sent för larvletning, men en ljusfångst genomfördes 2 augusti. Möjligen för sent för imago. Rikligaste växtplatsen betades med hästar, förmodligen helt nyligen påsläppta. Ängsskäran hade inte betats alls. Längre norrut obetat och igenväxning med slån och rosor. Några plantor finns även inne i reservatet, men där är kraftigt igenväxt och en uthuggning är nödvändig för växtens överlevnad där.

Stockholms län, Upplands bro kommun

Lilla Ullfjärden RN 6607775/1598474 Den här lokalen ligger på Stockholms läns sida av Lilla Ullfjärden. 45 plantor hittades alldeles intill vattnet på en klippig strandkant med stort ljusinsläpp. Ingen *A. bipunctosa* hittades.

Bilaga 4 Lokaler där ängsskärans inte återfunnits under inventeringen

De lokaluppgifter som hämtats från inventeringsmaterialet från Upplands flora återges inom parenteser under lokalbeskrivningarna. I vissa fall kan naturligtvis ängsskärans ha missats på lokalen, men i många fall har den säkerligen försvunnit sedan florainventeringen.

Älvkarleby kommun

2006

300 m N Valsäter, Marma skjutfält RN 6711120/1590870

Ängsskärans växte enligt Bengt Jonsell tidigare på en Sesleria-äng intill en branddamm. Några plantor fanns kvar år 1995, men 2006 hade höga gräs tagit över och någon ängsskära sågs inte till.

Östhammars kommun

2006

Örskärssund, norra Gräsö RN 6612222/1642104

Kraftigt igenväxande ängsmark. Mest björk och asp, lite gran och tall. Det finns även en del gamla enar insprängda. Det växer mycket nattviol och andra orkidéer. Även mycket liljekonvaljer som verkar har ökat de senaste 20 åren

År 1997 var inte ängsskärans ovanlig på vissa då ännu öppna ytor i den igenväxande lövängen. (Frycklund). Det växte även en del ängsskära i den gata för telefonledning som skär områdets östra kant i nordsydlig riktning. Nu verkar ängsskärans vara helt utgången. Viktigt att området åter öppnas upp.

Uppsala kommun

2006

Nyby S Bergsbrunna RN 6630800/1609300

Igenväxta ängsmarker. År 1991 fanns här över 10 plantor med ängsskära men inga larver. År 2006 är ängsskärans utgången.

Skogsäng öster kraftledningsgata vid Grönvik RN 6645948/1609422

Tidigare känd lokal för ängsskäreplattmal.

Biotopbeskrivning: En gammal äng i kanten av kraftledningsgatan som troligen inte varit hävdad under många år. Övrigt: Ängsskärans är känd från Grönvik redan före 1921. 1990 växte ängsskära i kanterna av ängen men är nu utgången. Det finns inte längre förutsättningar

för arten. Det växer nu högt gräs med tjock förna. Ängen håller också på att växa igen med gran. För övrigt finns det en del brännässla, hundkex och enstaka humleblomster

samt ett lite bestånd av gullviva

Rörken RN 6646835/1607960

Tidigare känd lokal för ängsskäreplattmal.

Biotopbeskrivning: Ängsskären växte 1991 i södra kanten av ett hygge nära en gammal körväg som det går att köra bil på. Hela skogen bär spår efter gamla ängar som nu är igenväxta av rik blandskog. Området mellan Rörken och Sjödyn har hyst en av länets rikaste hassel och nötkråkebestånd. Den rika förekomsten av vattensork medförde att fjälluggla övervintrade vid Rörken under flera vintrar i början på 1960-talet. Detta var innan motorbanan byggdes. Märkligt att banan fick byggas på denna plats. Det fanns larver av Ängsskäreplattmalen år 1991. Av en insamlad larv den 19 juni 1991 blev flygg den 17 juli. År 2006 var ängsskären utgången på grund av igenväxning.

Vittulsberg, ohävdad äng vid skogskant RN 6645769/1605240

Tidigare känd lokal för ängsskäreplattmal.

Foto 1.

Biotopbeskrivning: Ohävdad ängskant under kraftledningsgata. Övrigt: Ängskanten hyste tidigare mycket ängsskära som nu är utgången. Vattensork har bearbetat delar av ängen. Ängsskären beskrevs redan år 1818 som spridd i den nordvästra delen av Vaksala socken (ca 10 lokaler) mest kring Vittulsberg. Undertecknad plockade in en larv av ängsskäreplattmalen från lokalen den 19 juni 1991 och den blev flygg den 17 juli. År 1991 fanns det säker över hundra ängsskära på de tre dellokalerna vid Vittulsberg och gott om larver. År 2006 var växten troligen utgången.

Åtgärder: Ängen under kraftledningsgatan borde markberedas samt sås med slätter från en äng med ängsskära.

Vittulsberg, ohävdad äng vid skogskant RN 6645890/1605135

Tidigare känd lokal för ängsskäreplattmal.

Foto 2.

Biotopbeskrivning: På en torrmakskulle på ängen, där kraftledningsstolpar är placerade, växer det fortfarande mycket backnejlika samt lite rödklint. År 1991 växte det ängsskära både i den östra och södra kanten av ängen.

Vittulsberg, vägkant RN 6645933/1605446 till 6645879/1605327

Tidigare känd lokal för ängsskäreplattmal.

Foto 3-4.

Biotopbeskrivning: Det går en privat bilväg som passerar ängens nordvästra kant och sedan fortsätter förbi rikekärret Sjödyn till Rörken. Troligen fortsatte ängen tidigare en lång sträcka mot öster mellan vägen och kraftledningsgatan. Området är nu helt igenväxt. Övrigt: År 1991 var det fortfarande så pass öppet att det växte ängsskära en lång sträcka under kraftledningsgatan i anslutning till diket. Nu är troligen ängsskärans utgången på grund av igenväxning.

Faxan RN 6644460/1601960

En gammal lokal för ängsskära. Den sista plantan växte på sydslutningen av sydvänd gruskulle år 1999. Växten försvann på grund av igenväxning med enbuskar. Ängsskärans är känd från Faxan redan på 1860-talet. På den tiden växte den även efter Fyrisån liksom vid Ulva.

Håbo-Tibble, N Skråmstalund RN 6607783/1603238

Sluten lundskog med stora spärrkroniga grenar. Tidigare lokal för ängsskära, dock utan årtal och status. Lokalen igenväxt och någon ängsskära noterades inte 2006.

(Florainventeringen, Björn-Axel Beijer 1997).

Enköpings kommun

2006

Hacksta RN 6603165/1589301

Skogsbyn v. hygge, vetter mot åker och liten gräsväg. Rätt örtrikt, under igenväxning av hallon och annat sly. Ingen ängsskära tyvärr.

(Florainventeringen, Gunnar Eriksson 1993).

Svind RN 6604061/1590487

Hygge samt närliggande backe. Hittade det enda hygget som det kunde vara tal om, där fanns inget ödetorp och markägaren kände inte till något sådant heller. Hittade bebodda torp och liten backe/ås men ingen ängsskära någonstans.

(Florainventeringen, Gunnar Eriksson 1993).

Kärrbytorp RN 6609100/1579030

Kalhugget sankdråg i barrskog. Inga egentliga kommentarer. Såg inte ut som ett ställe där ängsskära skulle kunna växa.

(Florainventeringen, Skogsslutning, strand 250 m N Bolandet, Rolf Olsson 1997).

Stavsund RN 6624110/1603718

Strandäng. Mest älggräs, kirskål och kungsängslilja. Gick även längs övriga stranden - även på tomterna. Ingen ängsskära.

(Florainventeringen, 100 m NNV om Nya Skysta, lövskog, riklig förekomst, Kerstin Forsberg 1993).

Hüggeby k:a 1 RN 6616887/1598132 **Hüggeby k:a 2** RN 6616821/ 1598301

Skogsdunge. Tittade på dungar för båda uppgivna RN:na. Den första låg även delvis i hästhage, den andra längs en liten grusväg. Kunde inte hitta något annat som liknade en skogsdunge överhuvudtaget.

(Florainventeringen, Skogsvägen från nämnda vändplan V-ut till slutet vid fälten för gården Laggårbo, f.d. betesmarker med hasselinslag, nu kalhygge efter barrskogsfas, Gunnar Eriksson 2000).

Sjövreten 1 RN 6601907/ 1570331 - **Sjövreten 2** RN 6602017/ 1570933

Strand med alskog och ekdungar. Gick längs stranden, både i alskog och ekdungar, även i kantzonen utanför (mot salixodlingar) och i kanten av odlingarna. Inga ängsskära noterade.

(Florainventeringen, stranden V Sjövreten; alskog med inslag av gläntor och ekdungar, Gunnar Eriksson 2002).

Teda, Furuberg RN 6608333/ 1618917

Fuktäng. Strandäng betad av nöt. En del trevliga örter, men ingen ängsskära.

(Florainventeringen, Åsa Olofsson 2000).

Litslena k:a RN 6616810/ 1582492

Hagmark, betad. Väldigt trevlig och örtrik hagmark, välbetad och öppen. Hällar. Ingen ängsskära.

(Florainventeringen, betesmark med hällar norr om Litslena kyrka, Gunnar Eriksson 2002).

N Krokbo RN 6620662/ 1561098

Vändplan/kant på kärr. Vändplan i slutet av skogsväg, samt kanten på kärr. Inga ängsskära hittade.

(Florainventeringen, vändplan och kärr, Gunnar Eriksson 2003)

2007

Sagån S om Bred RN 6614950/1559650

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Hans Nyberg 1999).

Prästtorp RN 6613050/1581050

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, förkastningsbrant Rangelhäll S Prästtorp, Källström 1992).

Bjelkesta betesbackar RN 6623850/1589250

Superfina betesmarker, men ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Omedelbart V Bjelkesta gård, Bjelkesta betesbackar; träd- och buskbärande betesmark, trädskikt av tall och ädellöv, torrängar av örtrik typ, friskängar, lundartad vegetation, hållmarker och fuktstråk; välhävdat av nöt under inventeringsperioden, Sara Lindh 1995).

S om Härled, Torstuna

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Upplandsleden söder om Härled från rutans norra gräns och ca 400 m sydvästut; åkerrenar, blandskog med fuktstråk, Gunnar Eriksson 2002).

Altuna, Billerstena RN 6634550/1563850

Ingen ängsskära hittades.

Florainventeringen, hasselbestånd, Gunnar Eriksson 2001).

Torstuna RN 6634650/1568850

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Nämnda körväg (5) till vändplatsen i väster och stig ytterligare SV-ut, Gunnar Erikson 2001).

Torstuna, Skattmansöån, bron

Det har nog varit en bro en gång i tiden, men inte som den ser ut idag. Det var den enda broresten i hela området. Ingen ängsskära hittades.

Florainventeringen, Skattmansöån vid 357/125 (bron), Gunnar Erikson 2001).

Torstuna, Skattmansöåns dalgång, Nyborg RN 6635650/1569750

Det kan säkert finnas ängsskära någonstans, men det var som att hitta en nål i en höstack med den beskrivningen. Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen 200 m NNV om Nyborg, Skattmansöåns dalgång; starkt sluttande naturbetesmark, Lennart Karlén 1996).

Skidanläggningen vid Skattmansöådalen

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Skattmansöådalen, östra sidan vid och söder om skidanläggningen, Gunnar Erikson 2001).

Heby kommun

2007

Spanska parken RN 6637750/1567150

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 400 m SV om Skattmansö slott, Spanska parken; gles, frisk, parkartad blandskog med främmande inslag, Lennart Karlén 1996).

Björnlund RN 6642665/1572806

Vid de tidigare angivna koordinaterna hittade jag ingenting, men när jag gick på beskrivningen (150 m väst om Björnlund) så hittade jag en igenväxt hagmark. Synd på igenväxningen, för den har nog varit fin, men jag hittade ingen ängsskära alls.

(Florainventering, gammal igenväxande hagmark 150 m V Björnlund, Kerstin Forsberg 1997).

NV om Bruskebo RN 6649350/1555250

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 1,5 km NV om Bruskebo; f.d. åker och skogsbackar med blandskog, Ola Berggren 1994).

Morgongåva RN 664685/1564450

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Morgongåva, N om industriområdet; parkmark, Lennart Karlén 1994).

Molnebo – Gårdsjön RN 6649750/1563550

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, mellan Molnebo och Gårdsjön; utmed körvägen, Lennart Karlén 1994).

Sörviken RN 6649150/1571650

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Gammal hassellund i Sörviken, Lennart Karlén 1997).

Innan Nübbo RN 6650250/1561350

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, skog utmed vägens N-sida, Stephen Manktelow 1992).

Skogsslottet RN 6650250/ 1563050

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Skogsslottet och skogen 100-200 m O därom; hassellund och alkärr med mycket ormbunkar, Lena Jonsell 1992).

Bytorpet RN 6650950/1563150

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 500 m OSO Bytorpet; skog och hygge, Lena Jonsell 1992).

Tranviken RN 6650650/1568950

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 100 m NO Tranvikens gård, Lennart Karlén 1997).

Bolandet RN 6654050/1565450

Hittade nämnda skogssluttning och strand. Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, Skogssluttning, strand 250 m N Bolandet, Rolf Olsson 1997).

O om Julmyra RN 6651550/1570450

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 300 m O om Julmyra; torr ängsmark, Lennart Karlén 1994).

S om Norrgården RN 6668050/ 1557550

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 100 m S om Norrgården, Egil Wahlström 1993).

Källfallet RN 6666950/1564350

Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 900 m VSV om Källfallet; igenväxande blockrik äng i skogsbyn, Rolf Olsson 1998).

Skogsvägen V om Sofiedal RN 6669850/1574150

Den här lokalen åkte jag aldrig på då det i beskrivningen stod att det fanns 1 steril bladrosett i ett hjulspår.

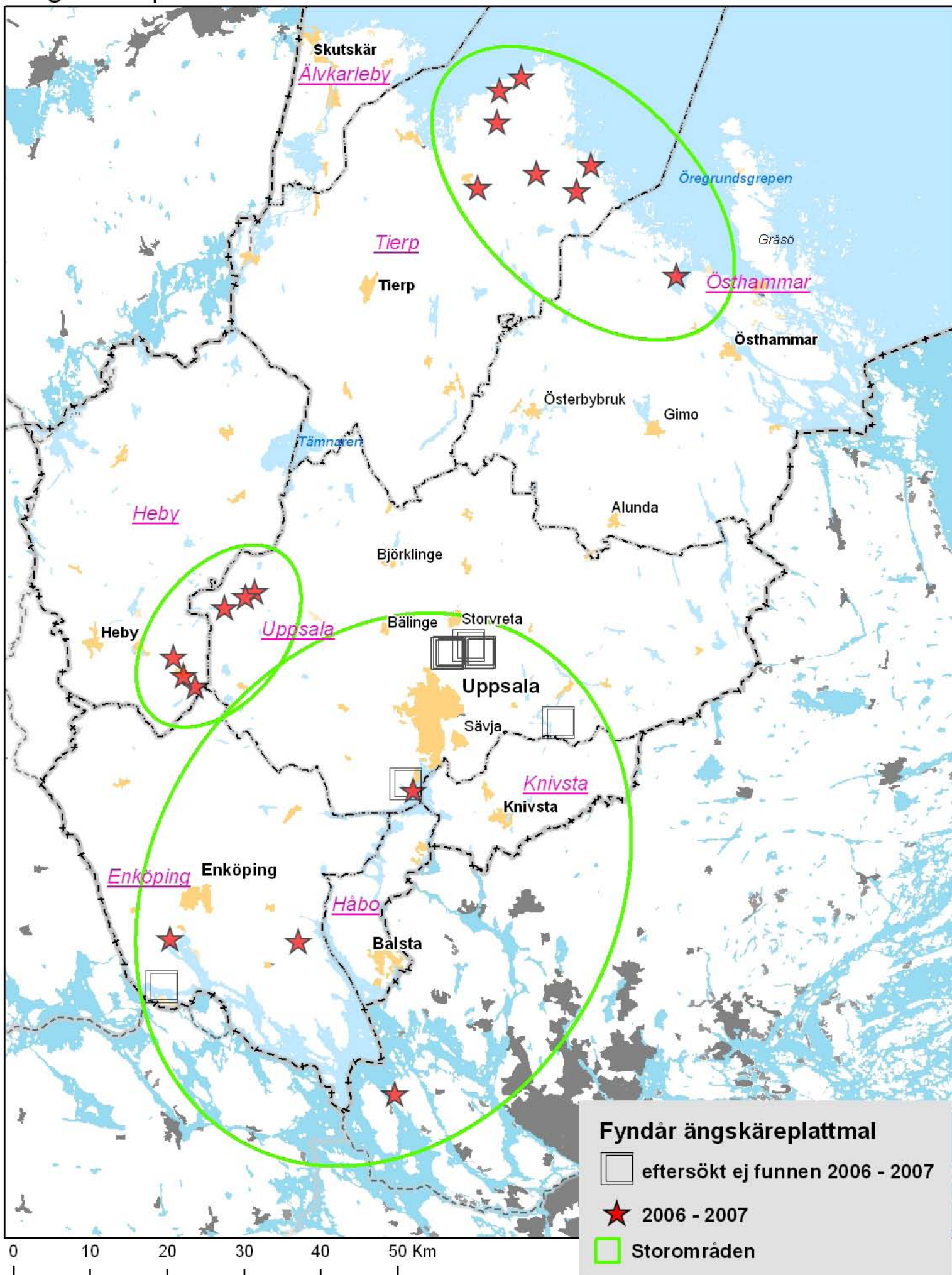
(Florainventeringen, Egil Wahlström 1998).

Kraftledning 65 NNV om Forsbo RN 6666550/1577450

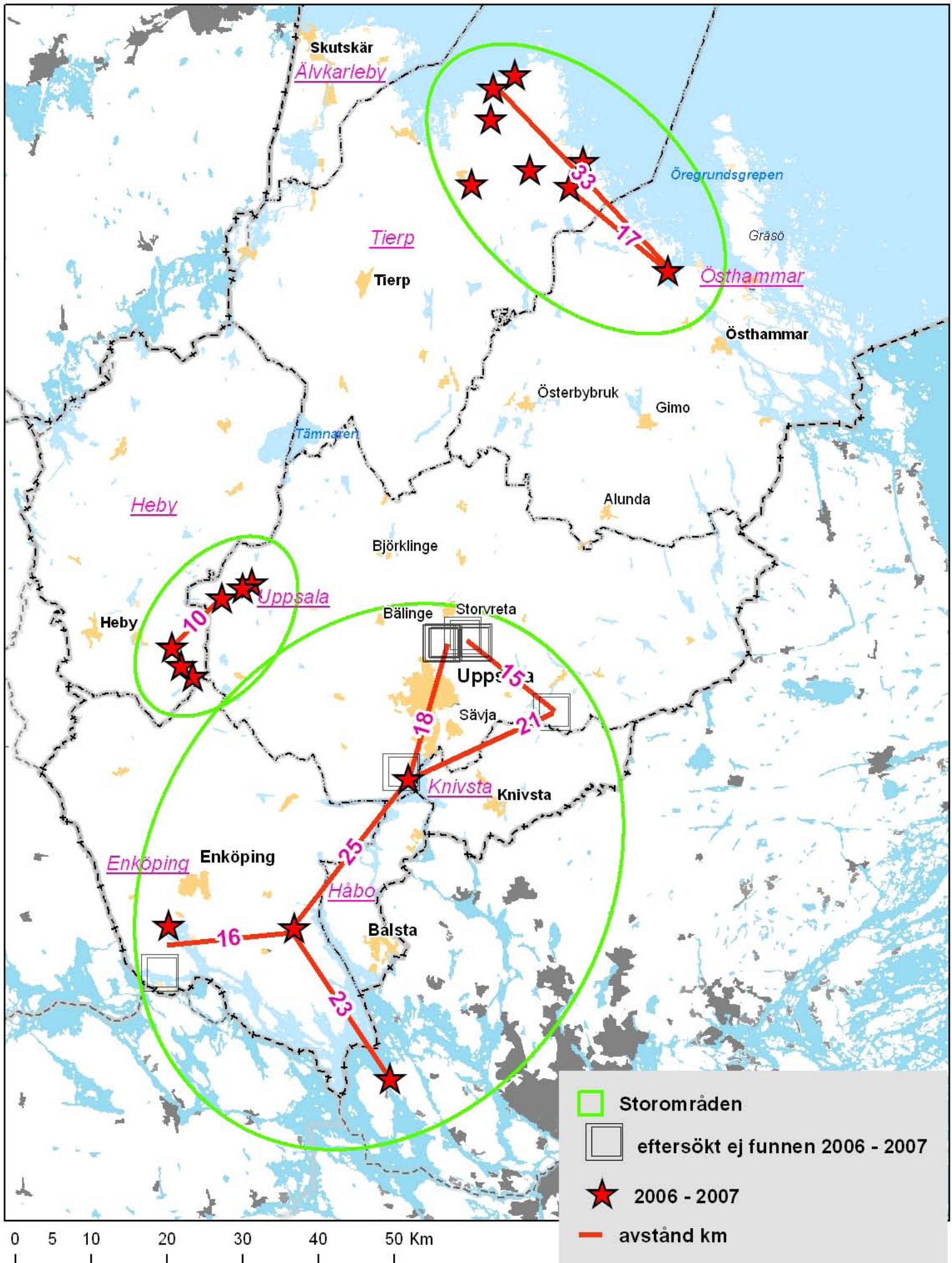
Ingen ängsskära hittades.

(Florainventeringen, 250 m N-NNV om Forsbo, under kraftledningen, 65 längs denna från Vretaåns S-strand, torr jordslänt i skogsbyn, Egil Wahlström 1999).

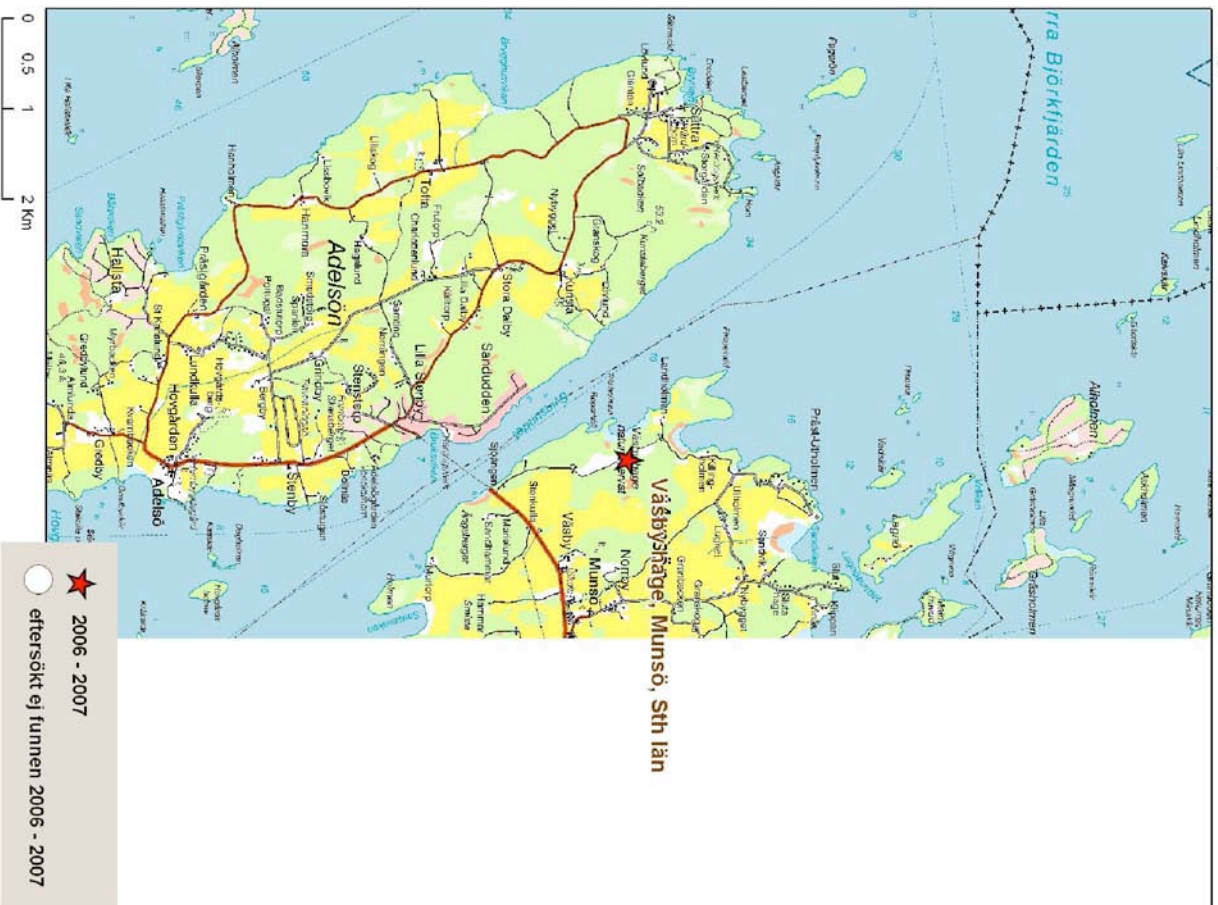
Agonopterix bipunctosa, ängsskäreplattmal

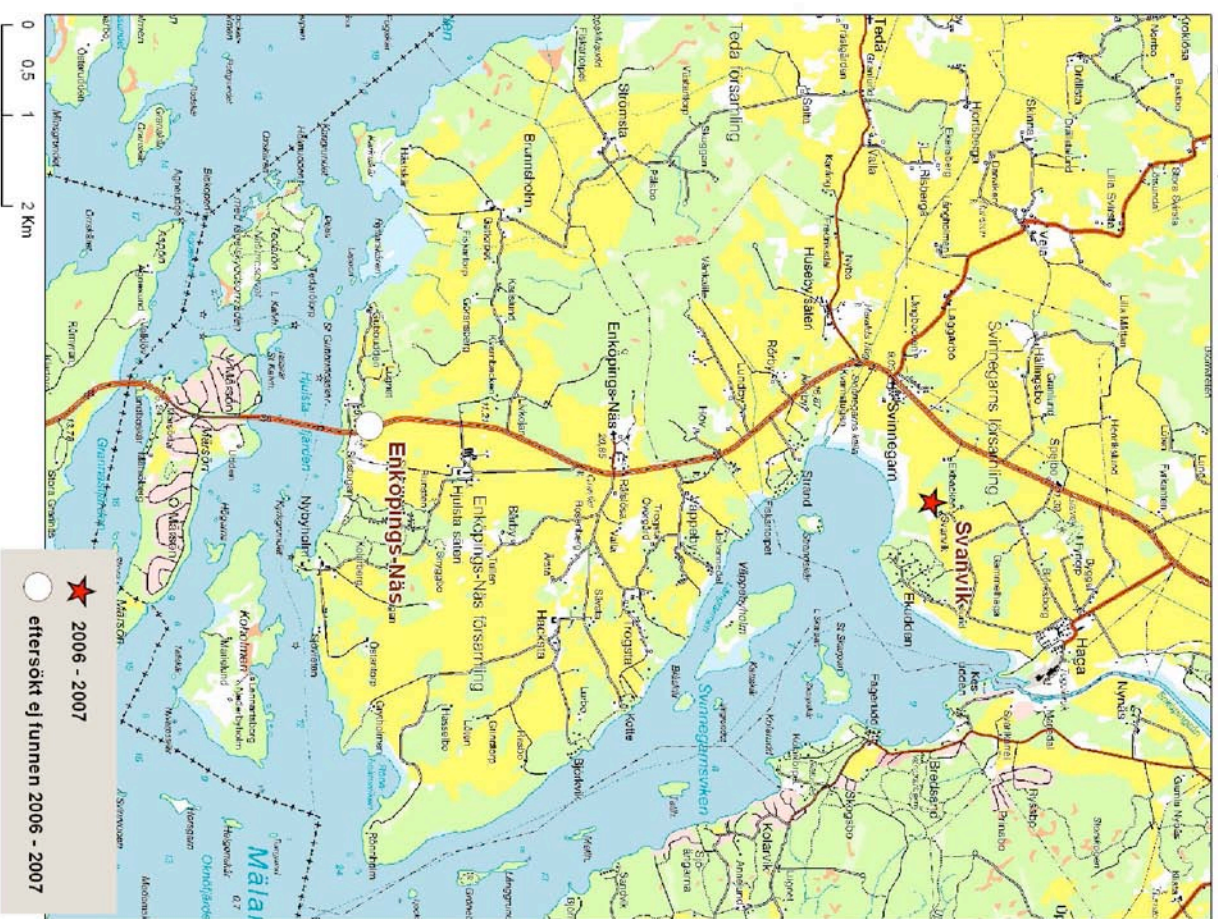
Agonopterix bipunctosa, ängsskäreplattmal

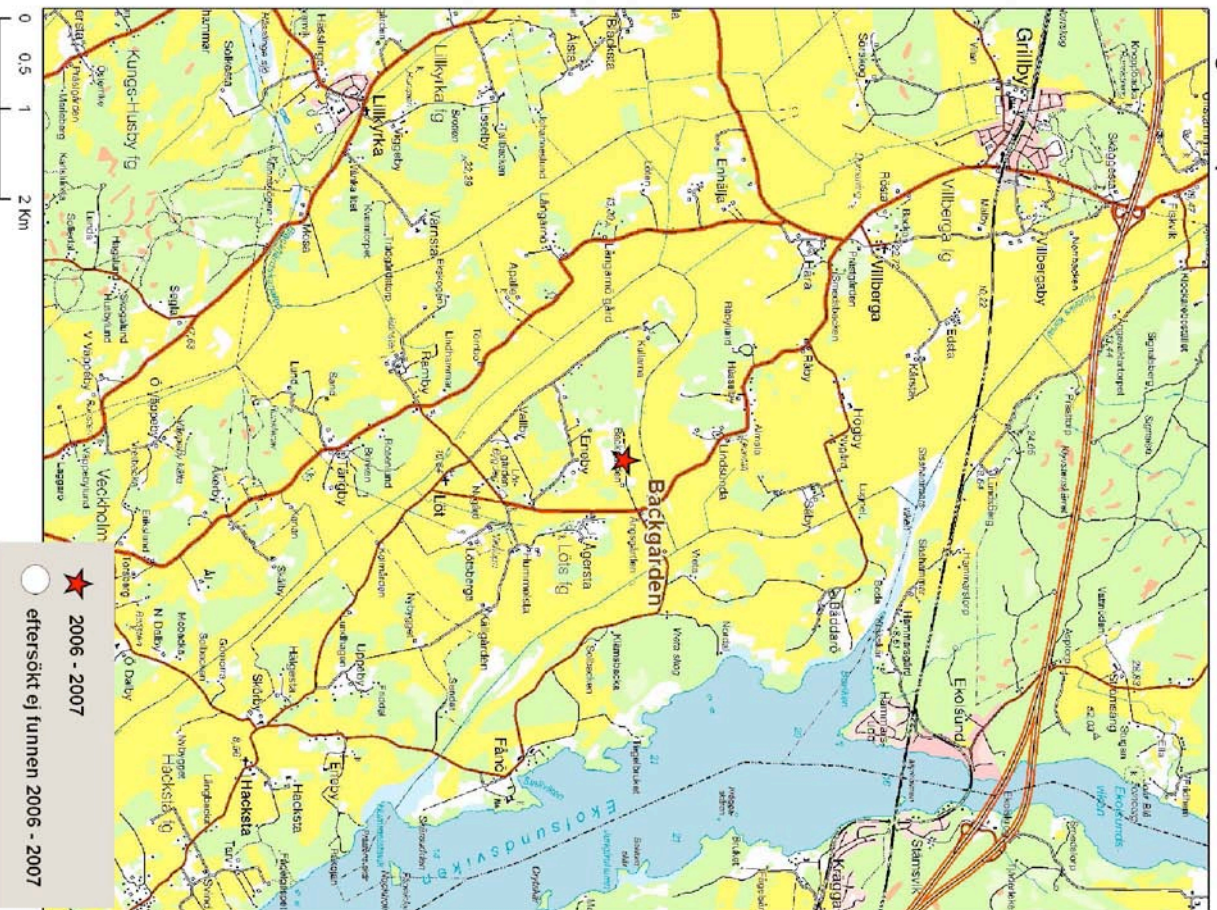
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

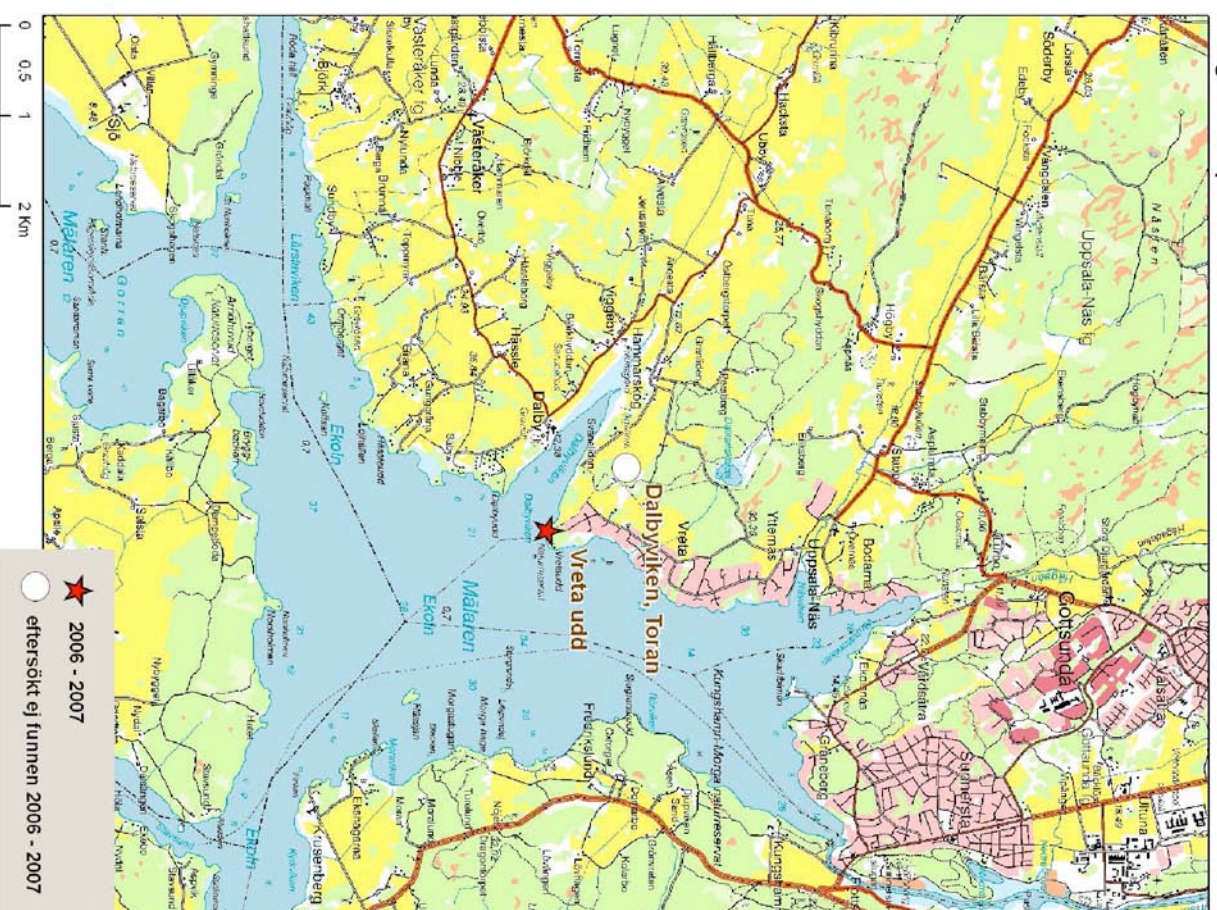
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

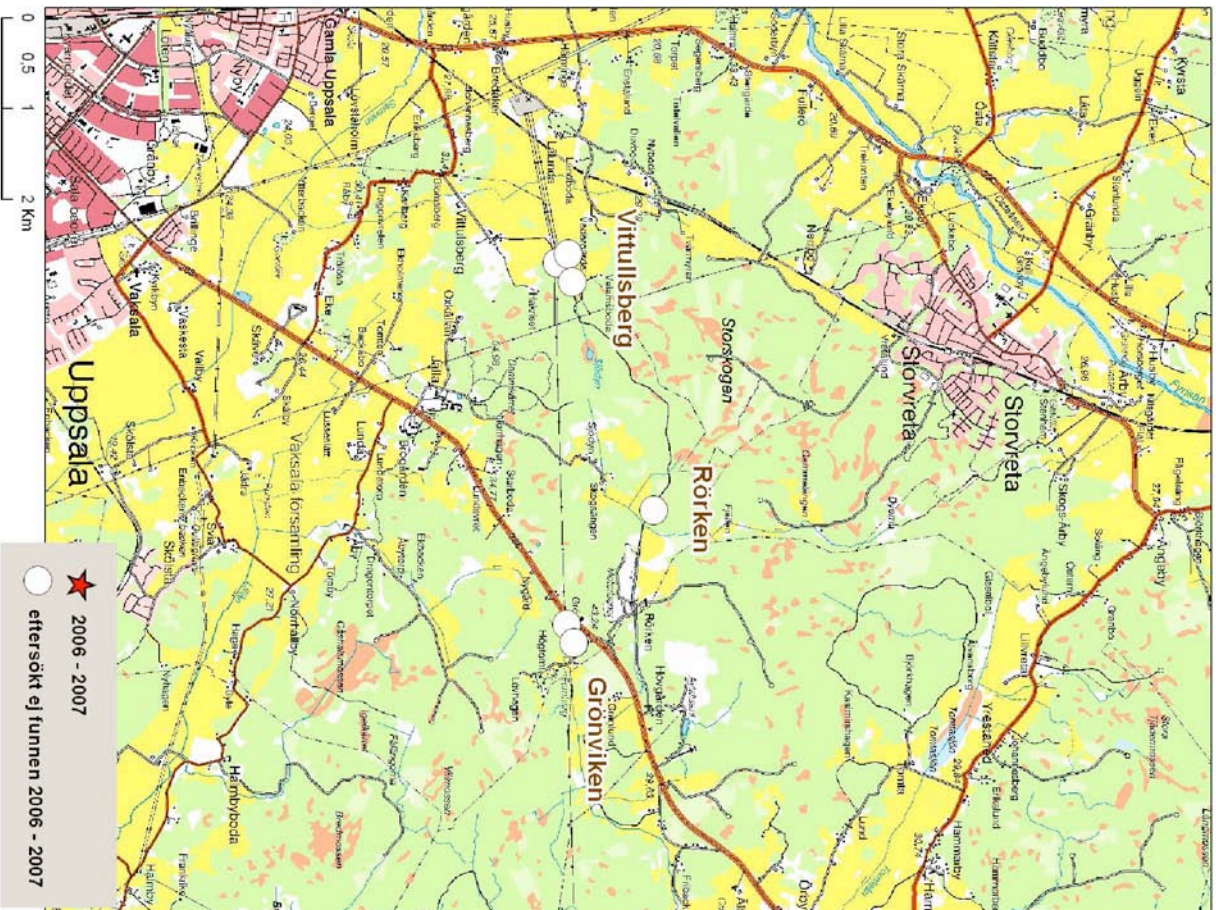
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

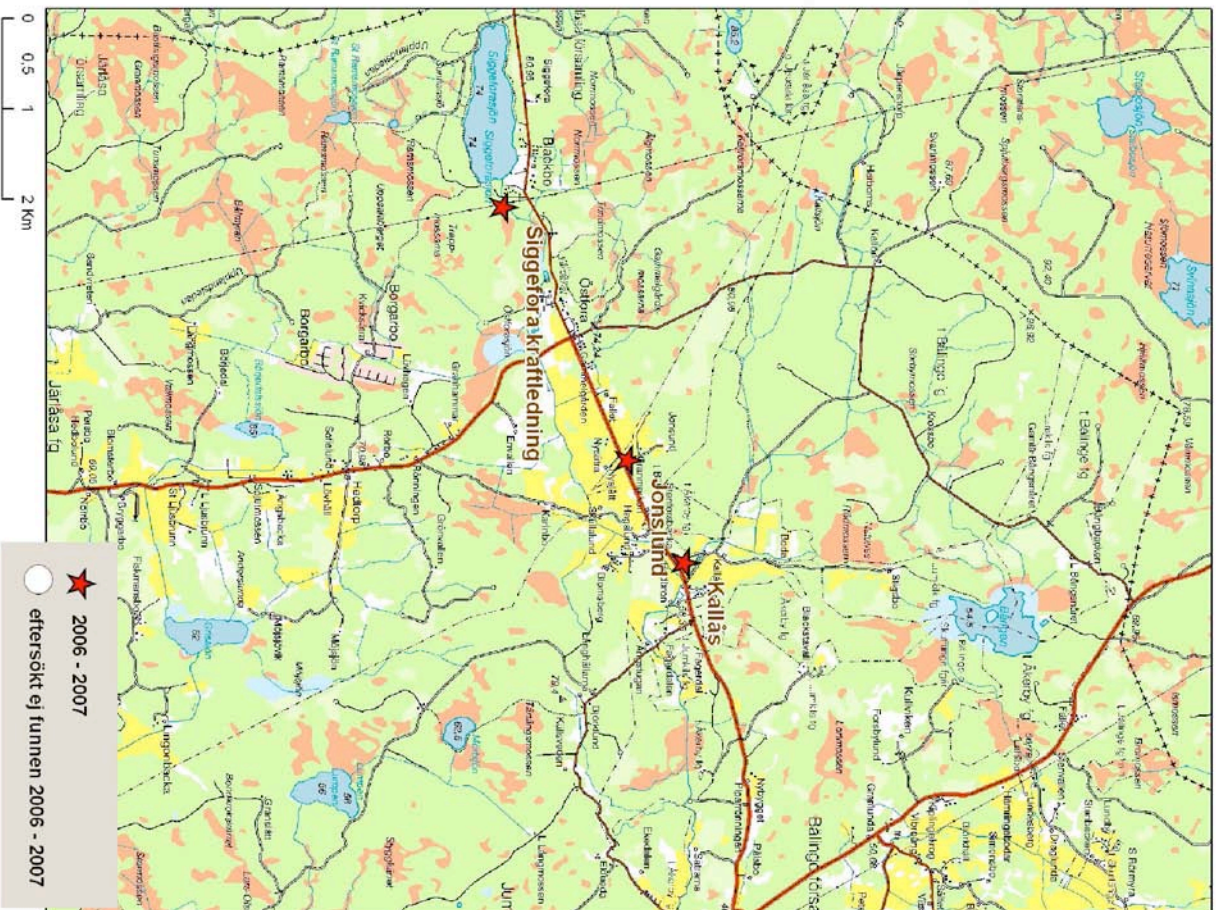
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

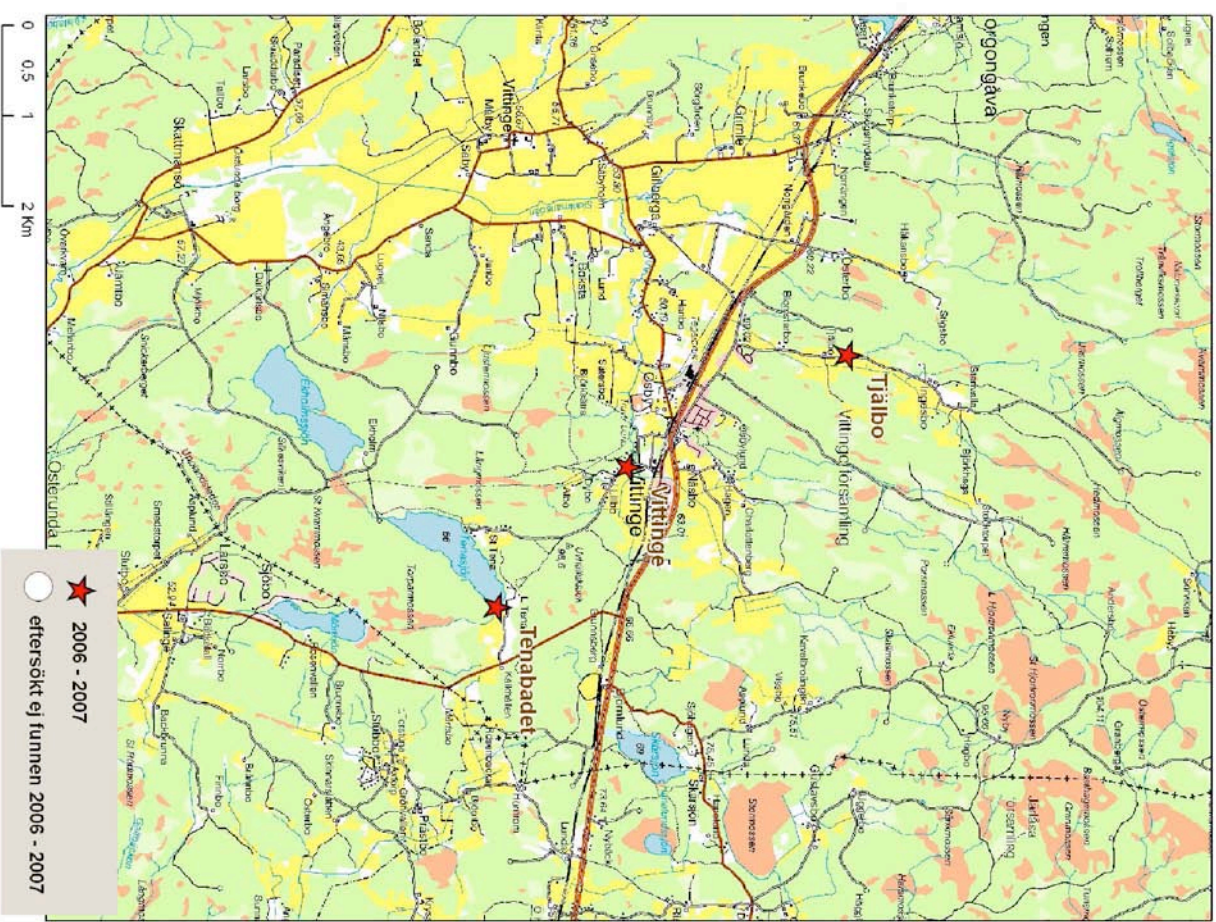
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

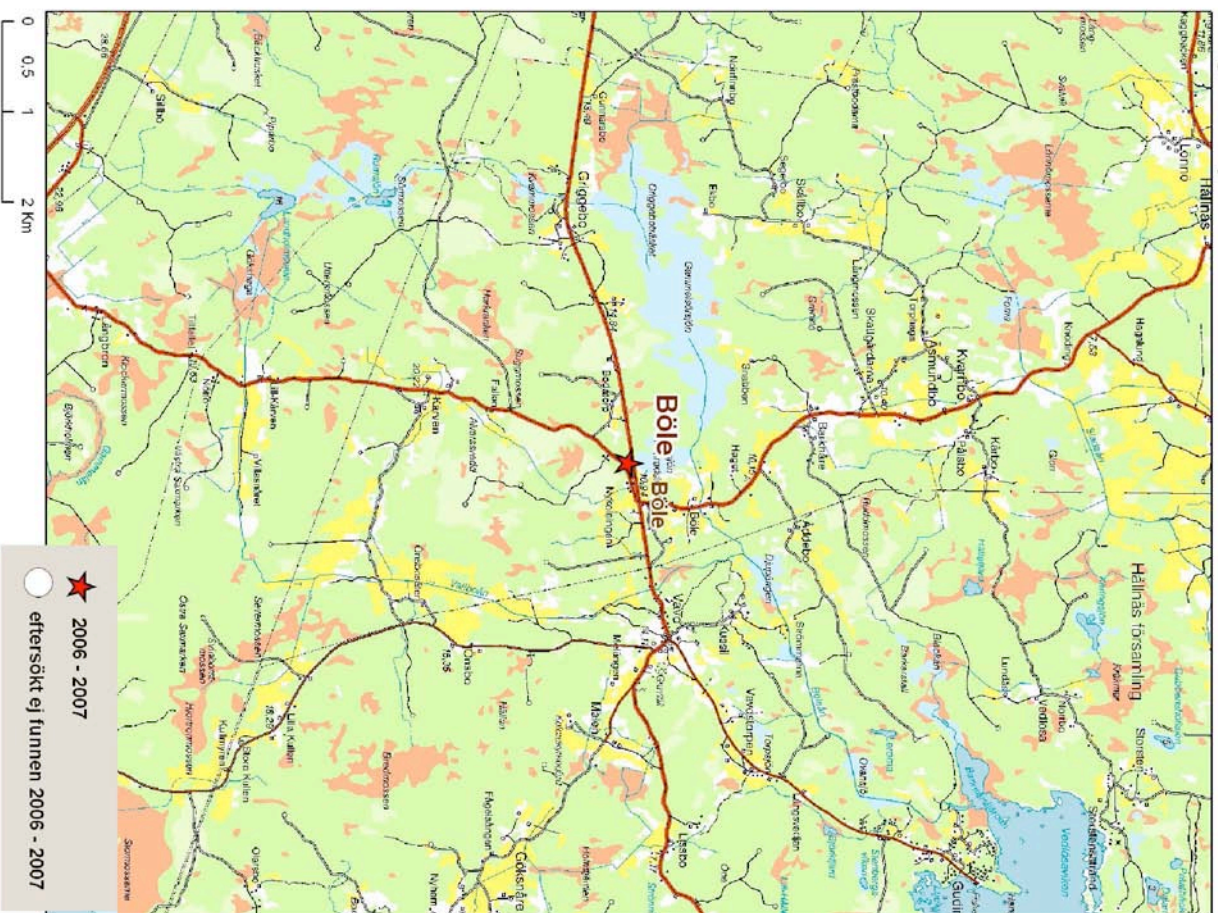
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

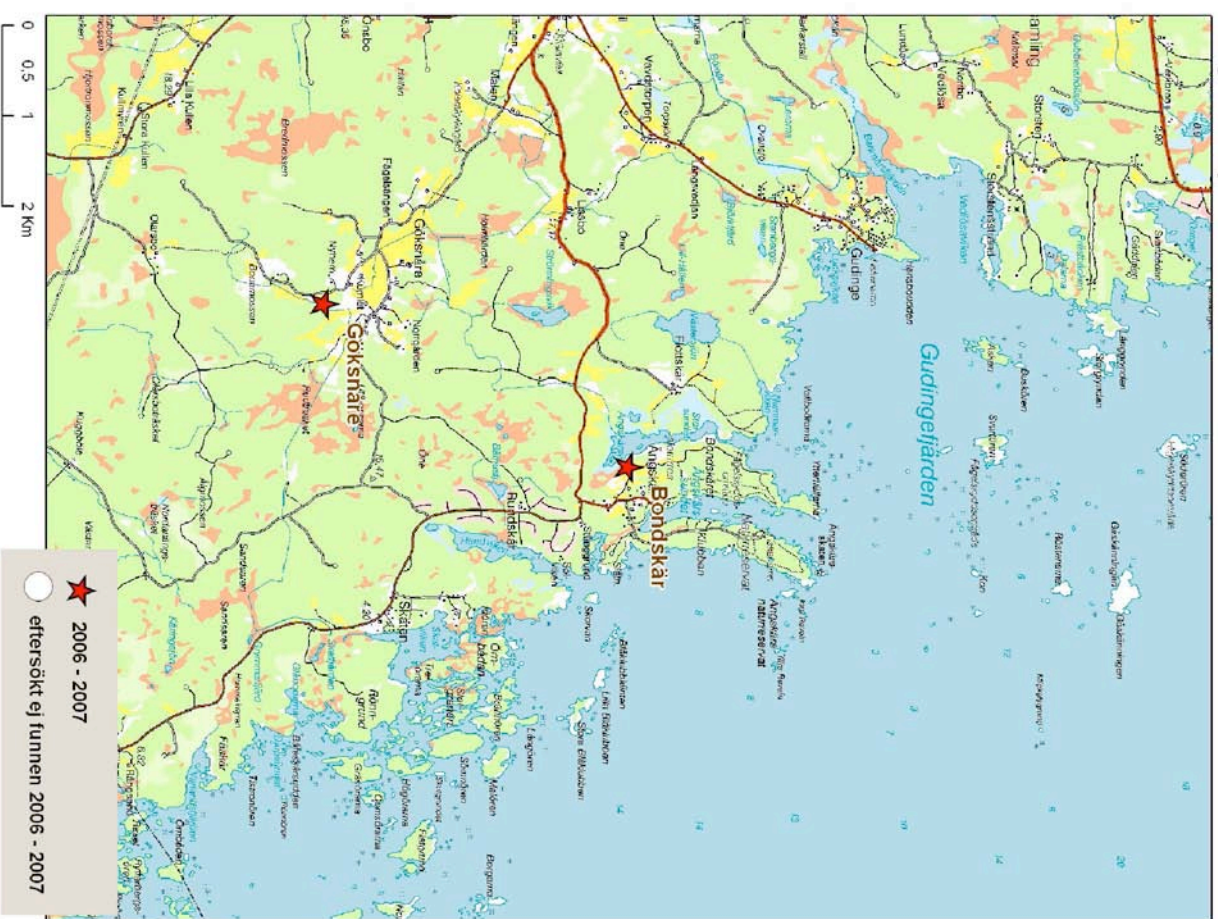
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

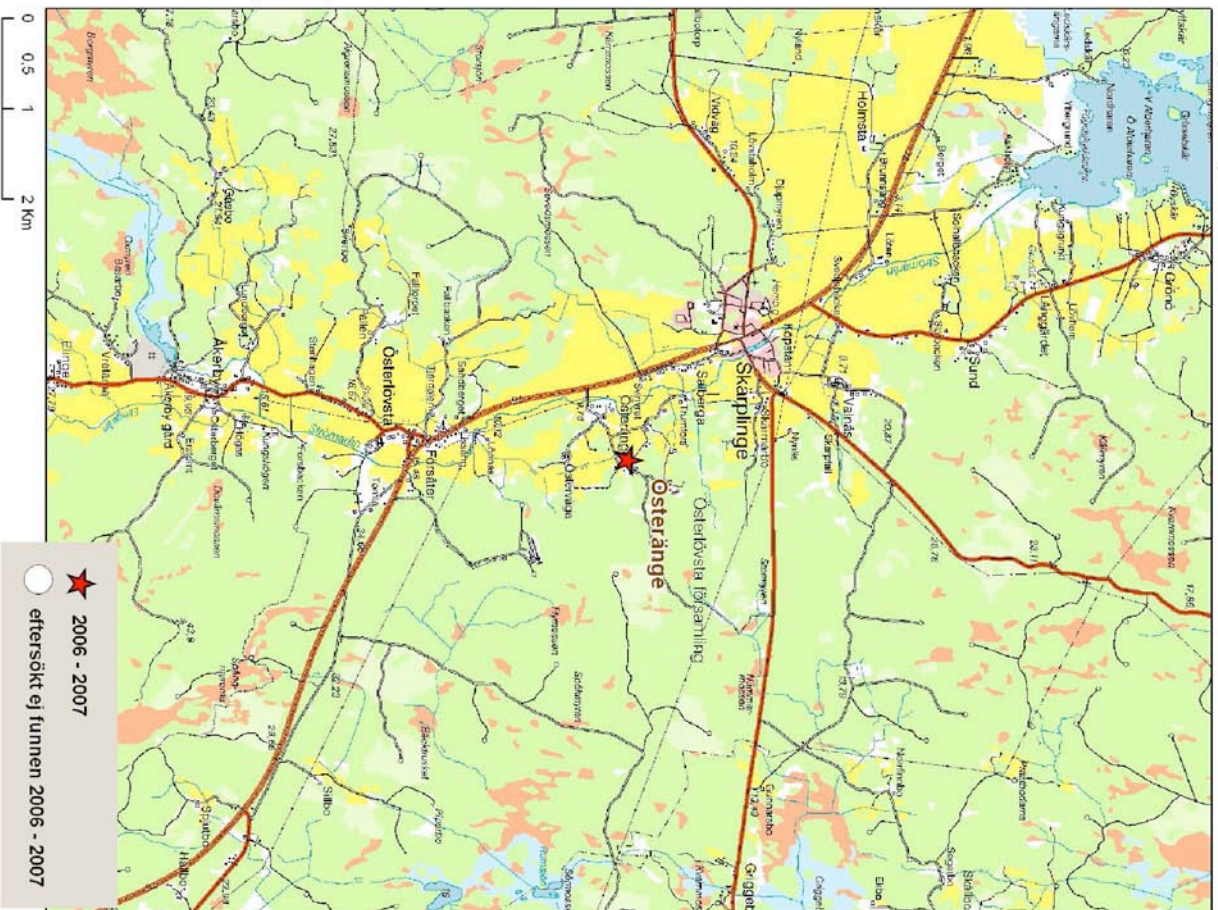
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

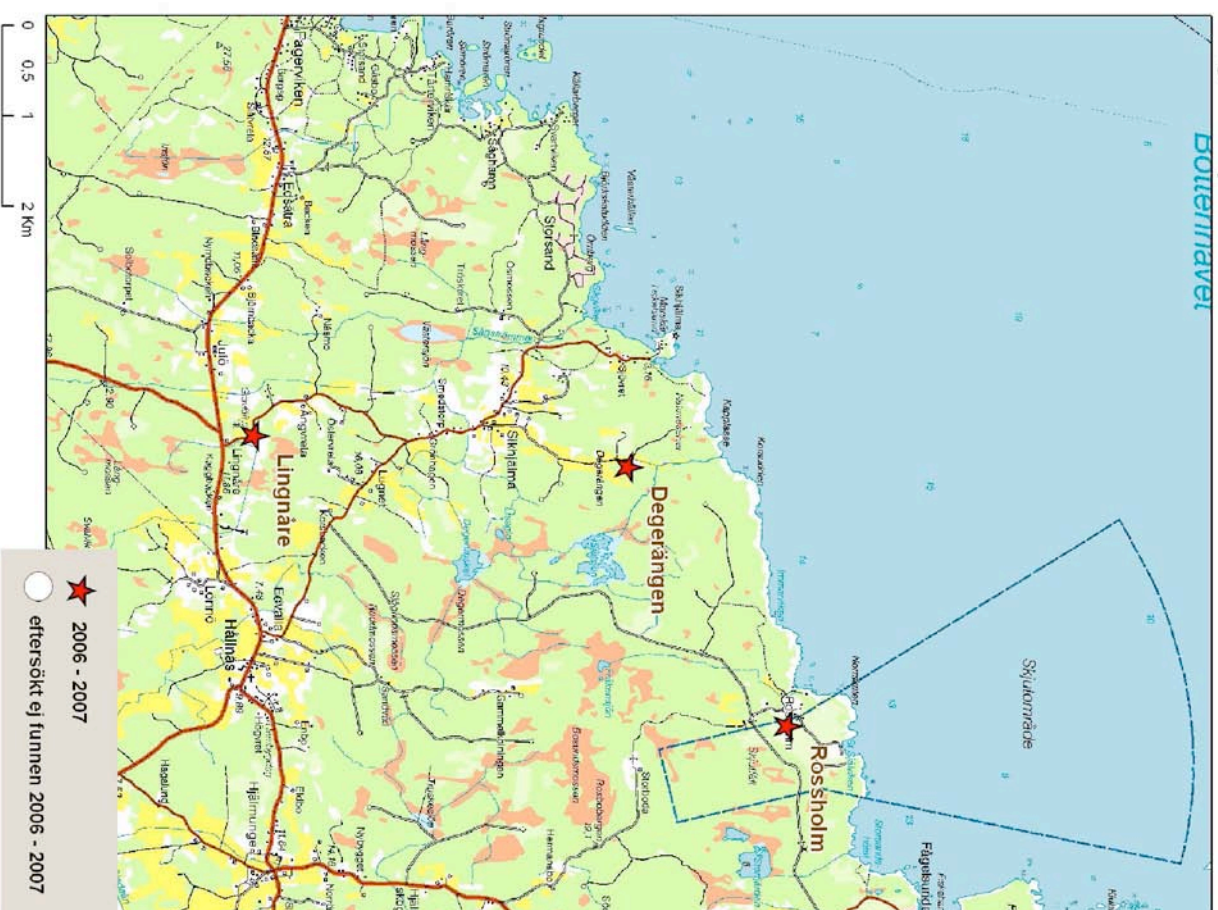
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

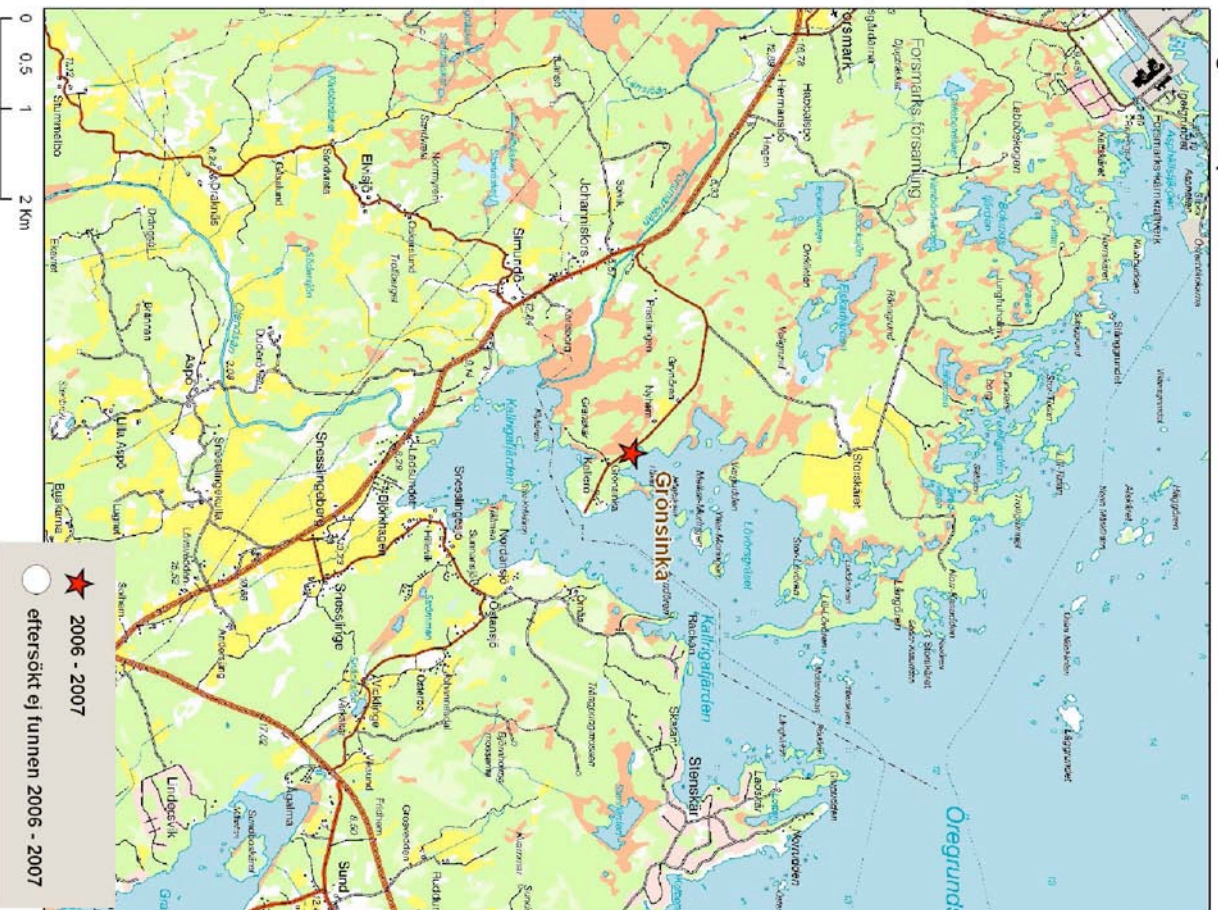
Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

Agonopterix bipunctosa,
ängsskäreplattmal

Agonopterix bipunctosa, ängsskäreplattmal

Denna rapport omfattar den inventering som har utförts inom ramen för det internationella åtgärdsprogram som håller på att tas fram för arten. Syftet är att få bättre kunskaper om fjärilens utbredning och miljökrav i Uppsala län, som även är huvudansvarigt för programmet. Resultatet av inventeringen har stor betydelse för vilka områden och vilka skötselåtgärder som kommer att prioriteras.

NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

Box 26074, 750 26 Uppsala
info@upplandsstiftelsen.se
www.upplandsstiftelsen.se